

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

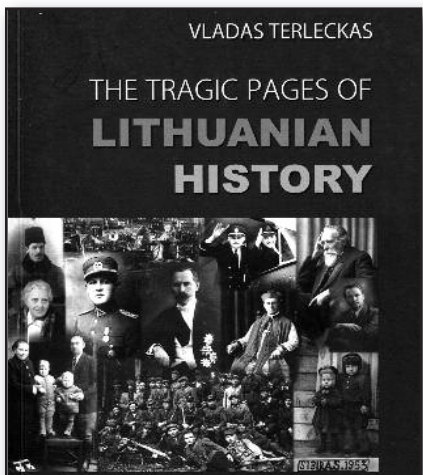
ANTRADIENIS – TUESDAY, OCTOBER – SPALIO 21, 2014 • Vol. CV Nr. 124 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 10-20-2014

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuvos XX a. tragedija
pristatoma Vakarams – 6 psl.

Pasaulio virtuvė – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Kaune pradėjo veikti rašytojui A. Nykai-Niliūnui skirta paroda

Maironio lietuvių literatūros muziejuje Kaune atidaryta rašytojo, poeto, vertėjo ir literatūros kritiko Alfonso Nykos-Niliūno 95-osioms metinėms skirta paroda „Laisvė būti savimi“.

A Nyka-Niliūnas (tikroji pavardė – A. Čipkus) yra vienas iš žymiausių žemininkų-lankininkų kartos atstovų. Didesnę dalį savo unikalių archyvalių jis perdavė Išeivių skyriaus vedėjai Virginijai Paplauškienei, kuri ir parengė parodą „Laisvė būti savimi“.

Parodoje monografiniu principu apžvelgtas A. Nykos-Niliūno gyvenimas Lietuvoje 1919–1944 m., Vokietijoje 1944–1949 m., JAV nuo 1949 m. iki šių dienų. – 6 psl.

Lietuva – „naujoji Europa“

Nobelio premijos laureatas profesorius R. Shiller ir Lietuvos ambasadorius JAV Ž. Pavilionis aptarė naujus iššūkius Europai

Baltijos šalių ir Naujosios Anglijos regiono bendradarbiavimo tarybos (BALTNET) kvietimu Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis spalio 16 dieną Šv. Juozapo universitete, įsikūrusiame West Hartforde, Connecticuto valstijoje, kartu su Nobelio premijos laureatu, Yale universiteto ekonomikos profesoriumi Robert Shiller diskutavo apie politinius ir ekonominius iššūkius, su kuriais susiduria Europa, Rusijai puolant Ukrainą. Į diskusiją, kurią BALTNET surengė kartu su Connecticuto valstijos Pasaulio reikalų taryba (World Affairs Council of CT), susirinko daugiau nei šimtas klausytojų – ne tik universiteto profesūra ir studentai, bet ir vietos verslo vadovai, susidomėję galimybėmis investuoti į „naująją Europą“ – taip paskaitos klausytojai vadino Lietuvą.

Ambasadorius Ž. Pavilionis pristatė Lietuvą – vieną sparčiausiai šiuo metu augančių, labiausiai išsilavinusių ir inovatyviausių ekonomikų Europos Sąjungoje – ir sėkmingą jos transformacijos istoriją. R. Shiller nuomone, Lietuvos ekonomikos augimas yra tiesiog stebėtinas. Anot jo, Lietuva pagal ekonomiką yra viena sėkmingiausių šalių regione.

R. Shiller taip pat plėtojo savo knygoje „Finansai ir geroji visuomenė“ iškeltą mintį apie finansų demokratizavimo naudą plačiajai visuomenei. „Rusijos ekonomika neturi perspektyvų, nes ji, pagrįsta naftos ir dujų eksportu, nieko negamina, o geriausi Rusijos žmonės palieka šalį. Situacija primena Hitlerio Vokietiją prieš Antrąjį pasaulinį karą“, teigė R. Shiller.

Prieš diskusiją ambasadorius ir Nobelio premijos laureatas susitiko su Pasaulio reikalų tarybos rengiamos programos vyresniųjų klasių moksleiviams „Model United Na-

tions“ dalyviais. Lietuvą atstovaujantys debatų dalyviai džiaugėsi galimybe patikrinti savo žinias apie Lietuvos poziciją svarbiausiais užsienio politikos klausimais.

2006 metais įkurtas BALTNET yra ne pelno siekianti organizacija, teikianti įvairias paslaugas, skatinama ir tarpininkaudama bendradarbiavimo iniciatyvoms tarp Baltijos šalių ir Naujosios Anglijos regiono (JAV). BALTNET misija – plėsti ekonomines partnerystes tarp verslo, kultūros ir švietimo institucijų.

LR ambasados Washingtono info ir nuotr.

Ambasadorius Ž. Pavilionis ir R. Shiller (antras ir trečias iš dešinės) su „Model United Nations“ dalyviais

Teisė tada tik yra gera, jei teisingai yra panaudota. – Šv. Augustinas

Praejusią vasarą Vilniaus centre mane sustabdė moteris ir rusiškai paklausė gatvės, kurios pavadinimą ji ištārė taip netaisyklingai, kad jis buvo visai neatpažįstamas. Teko teirautis, ko ji toje gatvėje ieško, ir tik tada supratau, kad jai reikia Vilniaus ligonių kasų, kurios įsikūrusios žymaus filosofo, retoriko ir muzikos teoretiko Žygimanto Liauksmينو vardu pavadintoje gatvėje netoli Katedros aikštės. Moteris apsidžiaugė ir atsisveikindama atsiprašė, kad ji, „sena ukrainietė“, taip ir neišmoko lietuviškai. Tuo metu Rusija buvo jau pėmusi Krymą ir neseniai įvedusi savo kareivius į rytinę Ukrainą, ir aš supratau, kad moteris nenorėjo, jog aš palaikyčiau ją ruse.

Kitas atsitikimas. Prieš keletą dienų Lietuvoje lankėsi Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ekspertė tautinių mažumų klausimais Veronika Kristkova ir eilinį kartą tyrė tautinių mažumų reikalus. Ar ji buvo susitikusi su kitų mažumų atstovais, nebuvo skelbta, bet žurnalistai pastebėjo, kad Europos pareigūnė susitiko ir akis į akį kalbėjosi su ruse Larisa Dmitrijeva, Seimo nare, į parlamentą patekusia pagal Darbo partijos sąrašą, Rusų sąjungos atsakingąją sekretore. Seimo narė žurnalistams dievagojosi, kad nei ji, nei jos atstovaujama Rusų sąjunga ESBO nesiskundė, bet prieš žurnalistus ji negalėjo nuslėpti savo nuoskaudų: „Rusų bendruomenė dabar nerimauja. Todėl, kad labai eskaluojama šita tema (Rusijos-Ukrainos kariniai susirėmimai. Red.). Jau pasirodo labai negražūs santykiai, jau nenori bendrauti, jau rusų žmonės bijo rusiškai kalbėti arba prisipažinti, kad jie yra rusai”.

Seimo narė kalbėjo, kad tautinės mažumos neturi naujo Tautinių mažumų įstatymo ir palankių sąlygų patekti į Seimą. Kai radijo žurnalistas netiesiogiai bandė išklausti, dėl kokių priežasčių kaimynai ima ignoruoti rusus ir spėliojo, gal geranoriškai bendrauti trukdo Rusijos agresija Ukrainoje, kurią lietuviai labai užjaučia, Seimo narė provokacijai nepasidavė – ji keletą kartų labai labai apgailėstavo, kad žūsta žmonės, bet Rusijos veiksmų nepasmerkė, ko, supratau, tikėjosi žurnalistas ir ko, manau, tikisi rusų kaimynai.

Galima įsivaizduoti, kad tie Lietuvos rusai, kurie yra agresorės Rusijos pusėje, tikrai turi jaustis labai nesmagiai, bet dėl to tikrai nekalti šalia jų gyvenantys lietuviai ir kitų tautybių žmonės, kurie tuos veiksmus smerkia. Tai pačių rusų psichologinės problemos – juos graužia nerimas, jie įsivaizduoja esantys atskirti, o teisingiau – patys save atskyrė nuo tų, kurie galvoja kitaip. Jie tarsi laukia išpuolių ar piktų žvilgsnių. Seimo narė keletą kartų pasakė, kad lietuviai buvo labai geri bendrataučiai, ir toje šalyje niekada iki šiol nebuvo rasinės ar tautinės neapykantos, visi su visais sugyveno labai draugiškai, tik štai dabar...

Kad, atrodo, niekas nepasikeitė ir dabar – nei oficialiai, nei neoficialiai – nėra nė vieno atvejo, kad rusas būtų iškeiktas gatvėje, autobuse ar parduotuvėje, o ką jau kalbėti apie ką nors panašaus į užpuolimą, kaip vyksta pačioje Rusijoje, kur ne tik sumušami, bet ir nužudomi kaukaziečiai ir kiti ne rusai. Jeigu taip būtų atsitikę Lietuvoje, tuojau pat pasigautų sensaciją ištroškusi žiniasklaida, ypač rusiška, ir pats Kremlius. Tiesa, ir žiniasklaidos priemonėse, ir buityje jau nuo pavasario mes daug kalbame ne apie orą, kaip būdavo įprasta sakyti, o apie karą Ukrainoje. Ir, žinoma, dauguma kalba smerkiančiai apie Rusiją, dėl ko rusams skaudu. Ir Amerikos lietuviams būtų skaudu, jeigu jų bendrapiliečiai blogai kalbėtų apie jų gimtinę Lietuvą. Bet, kita vertus, lietuviai ir Lietuvos ukrainiečiai (žinoma, ne visi) smerkiančiai kalba ne apie rusus aplamai, net ne apie

Mūsų tautinis gyvenimas, arba blogį nugalėk gerumu

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

rusų valstybę, o apie agresyvų ir suktą Rusijos prezidentą Vladimirą Putiną, kurio nemėgsta ne tik lietuviai, bet ir dalis pačių rusų. Europietiškiems rusams gėda dėl iš Rusijos sklindančio akivaizdaus melo ir suktybių.

Labai įdomu, kad lietuviškoje Lietuvos žiniasklaidoje ypač padaugėjo antiputiniškų straipsnių ir pasisakymų, kuriuos skelbia autoriai – politologai ir kitokie ekspertai – rusiškėmis pavardėmis. Iki šiol tokių politologų Lietuvoje net girdėti neteko. Galėčiau tai suprasti kaip demokratiškai nusiteikusių rusų norą apie tai paskelbti viešai, kad jų nepriskaičiuotų prie agresorių rėmėjų. Labai padoriai laikosi ir rusiškos Lietuvos radijo laidos, kuri transliuojama kasdien vieną valandą, vedėjai. Prisimenu, pačioje Rusijos kariuomenės dalinių pasirodymo Ukrainos teritorijoje pradžioje viena iš vedėjų bandė remtis ne Lietuvos ar pasaulio informacija, o Kremliaus platinamomis žiniomis. Bet atsitiko taip, kad ji tuo metu kalbino rusakalbį žurnalistą, esantį Rytų Ukrainoje. Jis paneigė kremlišką interpretaciją, ir laidos vedėja daugiau niekada ja nebesirėmė. Kas vyksta jos širdyje, sunku pasakyti, bet informaciją ji pateikia objektyviai.

Beje, turėdama mintyje, kad Seimo narė L. Dmitrijeva skundėsi, jog tautinės mažumos esą neturi palankios kvotos rinkimuose, paskaičiavau, kiek kitataučių yra Lietuvos Respublikos Seime: trys rusai Darbo partijos frakcijoje, 1 rusas ir 7 lenkai – Lenkų rinkimų akcijos frakcijoje bei vienas žydas Tėvynės sąjungoje. Taigi iš viso dvylika, tai būtų apie 8,5 proc. Pagalvojau – iš tiesų gal mažoka, turint galvoje, kad kitataučių Lietuvoje yra 20 proc., bet prisiminiau, ką man sakė jauna studentė rusaitė. Ogi ji pasisakė prieš procentus Seime tautinėms mažumoms, ji pati ir jos draugai nebalsuoja nei už rusų, nei už lenkų partijas, nes nenori skatinti tautinių mažumų partijų, kurios gimdo tik tautinę atskirtį ir nepasitikėjimą. Šie žmonės nepritaria politinių partijų atsiradimui tautiniu pagrindu. Burtis reikia vadovaujantis socialiniais ar politiniais tikslais, siekiant ar gilesnės demokratijos, ar geresnio gyvenimo.

Galimas dalykas, psichologinės priežastys ir lietuviams neleidia lenkų tankiai gyvenamose vietovėse leisti pavadinimus užsirašyti ir savo – lenkų kalba. Lietuviai, ypač vyresni, sako: leisi, tai ir daugiau užsimanys. Kadangi Čikagoje ir Lenkijos Seinuose, kur vis dar gyvena daug lietuvių, mačiau lietuviškai užrašytų iškabų, manyčiau, kad mes Lietuvoje darome sau problemą be reikalo. Tuo labiau, kad, pvz., Pasvalyje mačiau didžiulę nuorodą į Rygą, kur Rygos pavadinimas parašytas latviškai – su kitaip parašyta ilgąja „i“, o Vilniaus prieigose yra baltarusiškai parašyta nuoroda į Grodną (baltarusiškai rašoma „Hrodna“).

Lenkai Lietuvoje prašo dar ir savo pavardes pasuose rašyti lenkiškėmis raidėmis. Latviai, pavyzdžiui, pasuose lenkiškai pavardę rašo kaip papildomą įrašą – ne tituliniam lape, ir tai išsprendžia problemą. Taip galima padaryti ir Lietuvoje, tokių ir siūlymų buvo.

Lietuviai, nugalėję šį psichologinį barjerą, atimtų pagrindinį ginklą iš provokatoriškai besielgiančio Lenkų rinkimų akcijos vado Valdemaro To-

maševskio, kuris nemalonumų Lietuvai sukuria ne tik Lietuvoje, bet ir Europos Parlamente, dar pasitelkdamas ten ir suklaidintus Lenkijos atstovus. Jis sako, kad tautinių mažumų padėtis dabar blogesnė negu buvo sovietiniais laikais, bet kitų argumentų kaip gatvių pavadinimai ir pavardžių rašymas nesuranda. Išmušę jam iš po kojų tuos argumentus, gal palengvintume ir pačių lenkų padėtį – LLA vadovas išsisemtų,

ir jie išsirinktų išmintingesnį ir gal Lietuvai lojalesnį žmogų. Tuo labiau, kad kai jis prisisegė „kolorado juostelę“ (taip dabar vadinamos juodai-oranžinės juostelės, kurias nešioja Rusijos karo Ukrainoje ir Putino šalininkai), ir Lenkijos lenkai juo nusivylė. Jie mato, kad lenkų tautinei grupei Lietuvoje V. Tomaševskio veiksmai jau ima kenkti. Štai dėl LLA vado ambicijos lenkai neteko ministro ir kelių viceministrų postų dabartinėje kairiojoje Vyriausybėje ir turėjo pasitraukti iš valdžios. Apie tai netiesiogiai žurnalistams yra užsiminęs puikiai dirbęs buvęs energetikos ministras lenkas Jaroslavas Neverovičius. Kai po Prezidento rinkimų reikėjo iš naujo priesiekti Vyriausybei ir Vyriausybės vadovas paprašė vietoj susikompromitavusios ir neprofesionaliai dirbusios energetikos viceministrės duoti kitą kandidatūrą. Ministras nedrįso pasipriešinti V. Tomaševskiui, taip prarasdamas postą ir pats. Lenkų valdančiojoje koalicijoje buvo atsisakyta.

Grįžkime prie lenkiškų rašmenų. Seimo dauguma – ir ankstesnė, ir šioji, bijo daryti radikalių pakeitimų – šalia lietuviško pavadinimo gatvės lentelėse bei pasuose leisti rašyti ir lenkiškėmis raidėmis, nes mano, kad rinkėjų lietuvių dauguma tuo bus nepatenkinta. Ir viešai, ir buityje nuolat prisimenamas istorinis faktas, kad prieš šimtą metų lenkai užgrobė Vilnių, o lenkiški rašmenys būtų dar vienas pasidavimas lenkams.

Beje, bendraudama su Lenkijos lietuviais patyriau, kad jie pagal Lenkijos įstatymus turi galimybę savo pavardę rašyti lietuviškai, bet tik, atrodo, trys lietuviai tėra tuo pasinaudoję, mat pavardės keitimas yra susijęs su didžiuliais vargais – dokumentus turi keisti visi šeimos nariai, kaip kitaip nustatysi giminytės ryšį, reikia keisti ir nuosavybės dokumentus, testamentus, sutartis ir kt. Kiekvieno dokumento keitimas kainuoja ir pinigų, ir laiko, todėl vargu ar daugiau kaip keliolika tokių pasiryžėlių atsirastų ir tarp Lietuvos lenkų. Taigi praktiškai tas įstatymas neveiktų, bet būtų palaužta tuščia ambicija.

Palaimintasis Jurgis Matulaitis buvo pasirinkęs tokį savo gyvenimo devizą – blogį nugalėk gerumu. Ir mums nereikėtų kerštauti lenkams už kažkada jų protėvių mūsų tautai padarytas nuoskaudas.

O pabaigai – linksmesne gaida. Parduotuvėje Vilniuje prieš mane stovi moteriškė, kuri lenkiškai pardavėjos klausia, ar nesą kažkokios mėsytės iš Lenkijos. Ne, sako pardavėja irgi lenkiškai, bus penktadienį (lietuviai paprastai nori gamintos Lietuvoje, tik ne iš tautinių pozicijų, o mano, kad Lietuvos gamintojai naudoja mažiau chemijos). Tada pirkėja parodo į kepeninę ir paprašo: „Gabalečką“. Vos nesuprunkščiau iš juoko – akademikas Zigmas Zinkevičius iš džiaugsmo net pašoktų, – jis įrodinėja, kad Lietuvos lenkai – tai tie patys lietuviai, tik lenkų okupacijos metais sulenkinti. Taigi ir ši moteriškaitė patvirtino akademiko teiginį – ji neva lenkiškai paprašė „gabaliuko“ kepeninės – prie lietuviško žodžio šaknies pridėjusi lenkišką galūnę. Galimas dalykas, kad jos tėvų namuose dar buvo kalbama lietuviškai, o jau vaikai tos „cholopų“ kalbos atsisakė.

Tai toks mūsų tautinis gyvenimas.

DRAUGAS

(USPS–161000)

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629–5532. Tel.: 773–585–9500. Fax.: 773–585–8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiamo.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

R. Juknevičienė: „Kremliaus informacinis karas yra ginklas“

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos narė, Šešėlinės Vyriausybės krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė spalio 17 d. Žinių radijo laidoje „Opozicija“ pako­mentavo apie Varšuvoje vykusią NATO Parlamentinę Asamblėją bei Sei­mo daugumos atmetas įstatymo pataisas, mažinančias Lietuvoje ru­siškų kanalų sklaidą. Su **Rasa Juknevičiene** kalbėjosi žurnalistas **Rai­gardas Musnickas**. Sutrumpintą pokalbį siūlome jūsų dėmesiui.

R. Musnickas: Grįžote iš Varšuvoje vykusios NATO Parlamentinės Asamblėjos. Kas įdomaus ten?

R. Juknevičienė: Dabar visi su sau­gumu susiję debatai yra be galo įdo­mūs. Buvo Ukraina, buvo Rusija, buvo Baltarusija, Moldova. Edward Lucas, žinovas šio regiono, mūsų geras drau­gas, skaitė pranešimą apie Rusiją – la­bai įdomų, detalų, paminėjo kaip ir ko­kiais metodais veikia Rusija, tarp jų ir per etnines mažumas ir atkreipė dė­mesį, kad ne tik per rusus ar rusakal­bius, kaip rusai vadina, taikinyis – ir ki­tos mažumos. Moldovoje – Gagaūzija, Lietuvoje, jis pasakė, – Lietuvos lenkai, kurių vadovas nešioja Georgijaus juos­telę, ir jis tai pasakė Varšuvoje, at­kreipdamas dėmesį. Tai manau, kad čia svarbi detalė, kurią parsivežiau. Bet žinoma, išpūdžių yra ir daugiau.

R. M.: Tęsiant Rusijos temą, čia atsi­rado keletas naujienų. Štai Rusijos ži­niasklaida, konkrečiai „Rianovosti“ džiau­giasi, kad Seimas nepritarė įstatymo pa­taisoms, mažinančioms rusiškų kanalų sklaidą. Šios pataisos buvo neva aukštosios partinės mokyklos dėstytojos užgaidos, meta akmenį į Prezidentės daržą. Kaip jūs vertintumėte, kas čia vyksta?

R. J.: Mačiau šią žinutę jau kitą dieną, kai Seimas atmetė tas pataisas, ir tai propagandinėje Rusijos žiniask­laidoje buvo labai plačiai nušviesta kaip Kremliaus pergalė per Lietuvos Seimo „protingąją“ dalį, per sveiką protą, kuri nepriėmė D. Grybauskaitės pataisų. Aišku, eilinį kartą konserva­toriai patys blogiausi, kurie balsavo už Prezidentės pasiūlytas pataisas. Ne­žinau, kam Lietuvos Seime neturėtų būti akivaizdu, kad iš tiesų mes turi­me reaguoti taip, kaip reaguoja NATO, sakykime, karinėje dalyje, taip ir in­formacinio karo dalyje. Ir Kremliaus informacinis karas yra ginklas, tai yra toks pats destruktivus ginklas, kaip ir kiti ginklai, jis niokoja žmonių sme­genis. Ir tą labai akivaizdžiai matome pačioje Rusijoje, kai 85 proc. žmonių palaiko Krymo okupaciją, yra nuteik­ti prieš ukrainiečius, prieš NATO, prieš Europos Sąjungą, Ameriką. Reiš­kia, visa tai, ko siekia propaganda, ji pasiekia.

R. M.: Bet žiūrėkite, ar čia sveiko pro­to pergalė, ar čia sveiko proto pritrūko, ar tvirto stuburo šiuo atveju? Nes mes gi ski­riame papildomus 400 mln. litų gynybai, suprasdami, kokia yra situacija, ar čia buvo labai sunkus apsisprendimas tuos kanalus „pritrumpinti“ paprastai tariant?

R. J.: Man irgi labai keistas tas trumparegiškumas. Daugelis žmonių gal net neskaitė tų pasiūlymų – ten nėra uždraudimo. Kai kas sako „va, no­rėjo uždrausti mums kažką matyti“, cenzūra ir t.t. Nieko panašaus, buvo siūlymas į pagrindinius kabelinių te­levizijų paketus dėti mažiau rusiškų laidų, taip kaip ir ES kai kurios vals­tybės, dėti daugiau ES kalbomis trans­liuojamas laidas, o tie, kurie nori ma­tyti, jie gali papildomai nusipirkti

tuos kanalus, kaip daugelis daro. Tai nesilietų ta propaganda taip laisvai, kaip dabar liejasi. Iš tiesų, pritrūko ir politinės valios, ir sveiko proto...

R. M.: Politinės valios dažniausiai pri­trūksta dėl ko nors. Ar čia buvo kieno nors lobizmas, įtaka iš šalies daroma, ar čia tie­siog patys Seimo nariai iš sielos gelmių nu­sprendė?

R. J.: Taip, manau, kad buvo ir lo­bizmo. Iš tų kabelinių televizijų, ku­rioms tai pelninga, nes Rusija subsi­dijuoja, tai apsimoka, tai yra pigi pro­dukcija, o kai kuriuos propagandi­nius filmus, kuriuos Rusija kuria irgi kaip savo informacinio karo dalį, kaip pavyzdžiui, Staliną reabilituojant, ro­dant Antrąjį pasaulinį kartą taip, kaip jiems naudinga ir daug kitų dalykų jie tiesiog subsidijuoja tam, kad užsi­enyje tie filmai būtų transliuojami, jie netgi moka subsidijas, nuleidžia kai­nas.

R. M.: Dar apie Rusiją. Putinas žada užsukti dujas Europai, jei Ukraina, jis taip sako, toliau vogs dujas savo reikmėms iš tranzitinio dujotiekio. Kaip tai vertinate?

R. J.: Putinas užmiršo, ką jis pa­vogė. Apie vagystes jeigu kalba, tai te­gul kalba apie pavogtą Krymą, apie tai, ką jis padarė su Donecku, Luhansku. Žinoma, kad tai yra vėlgi propaganda

tam tikra ir noras toliau daryti įtaką Ukrainai, neleisti jai vystytis, neleis­ti jai eiti į priekį, šantažuoti Europą, gąsdinti. Labai išraiškingas įvykis, kai jis du kartus pavėlavo susitikti su Angela Merkel... Manau, kad tokių dalykų nebūna tokiam aukštame ly­gyje šiaip sau.

R. M.: O jam nauda iš to kokia?

R. J.: Nežinau, ar jis suvokia, ar jam yra kokia nors nauda. Manau, kad mes per daug ieškome logikos Kremliaus vadovo sprendimuose. Pri­siminkime Tiutčevo frazė „Rusija pro­tu nesuvokiama“, vis dažniau skamba šis posakis net ir tarptautiniuose fo­rumuose. Putinas yra labai sudėtingoje situacijoje, praktiškai yra kampe, eko­nomika griūva tiesiog akyse ir ne vien dėl sankcijų. Jau prieš Ukrainos įvy­kius buvo daugybė aiškių signalų, fak-

tų, kad Rusijos ekonomika yra labai blogoje padėtyje. Ir jeigu naftos kaina kris dar žemiau, kuri dabar siekia turbūt 90 JAV dolerių, tai prisiminki­me, kad maždaug ties ta riba Sovietų Sąjungoje prasidėjo „perestroika“ ir žlugimas.

R. M.: Dėl biudžeto, kaip Jūs, kon­servatoriai, balsuosite?

R. J.: Mes tikrai dar nesvarstėme. Yra ir gerų dalykų. Man, kaip žmogui, kuris gerai žino situaciją krašto ap­saugos sistemoje pagal partijų susita­rimą ir Prezidentės dideliu rūpesčiu ir spaudimu ženkliai padidinamas gy­nybos biudžetas yra labai gera žinia. O kaip bus kiti dalykai sudėlioti, kaip at­rodys, matysime, reikės diskutuoti, laikmetis nelengvas ir neturiu dabar atsakymo, kaip balsuos frakcija.

Rasa Juknevičienė

KAM archyvo nuotr.

Katalikų labdaros organizacija „Catholic Charities“ perima seselių Kazimieriečių vienuolyną

Čikagos arkidiecezijos labdaros or­ganizacija „Cat­holic Charities“ netru­kus perims Šv. Kazimie­ro seselių vienuolyno patalpas Čikagoje. Vie­nuolynė, kurio adresas yra 2601 W. Marquette Road, veiks kelios „Cat­holic Charities“ labda­ros organizacijos veda­mos programos. Tas programas administ­ruos keli šimtai vienuo­lyne dirbsiančių dar­buotojų. Šv. Kazimiero seselių vienuolijos ad­ministracinė būstinė ir toliau tebeveiks vienuolyno patalpose. „Catholic Charities“ labdaros organizacija, kuri vienuolynė tikisi pradėti savo veiklą 2015 metais, yra pasiryžusi išlaikyti vienuolyno ka­talikišką pobūdį.

„Catholic Charities“ Čikagos arkidiecezijos labdaros organizacija, buvo įkurta 1917 metais. Tai viena iš di­džiausių privačių, ne pelno siekiančių labdaros organiza­cijų JAV vidurio vakaruose. Pasak „Catholic Charities“ pre­zidento, prelato Michael M. Boland, jo vadovaujama labdaros organizacija aptarnauja daugiau negu 15,000 žmonių, ku­rie gyvena rajonuose aplink vienuolyną. Galimybė naudotis seselių Kazimieriečių vienuolyno patalpomis įgalins „Cath­olic Charities“ organizaciją aptarnauti dar daugiau žmo­nių Cook ir Lake apskrityse, teigė prelatas Boland. Jis dė-

koja seselėms kazimie­rietėms, kurios jau dau­giau kaip šimtą metų tar­nauja savo visuomenei. Seselė Regina Dubickas, Šv. Kazimiero seselių vy­resnioji, pasidžiaugė, kad katalikiška labdaros organizacija veiks vie­nuolyno patalpose ir tuo būdu seselių pradėtas darbas bus tęsiamas. Mūsų maldos buvo iš­klaustos, teigė seselė Regina.

Vienuolyno pradžia siekia 1911 metus, kada Motina Marija Kaupaitė, Šv. Kazimiero seselių vie­

nuolijos steigėja, perkėlė vienuoliją iš Scrantono, Penn­sylvanijos į Čikagą. Vienu metu vienuolijai priklausė be­veik 500 seselių. Šiuo metu vienuolijai priklauso 66 sese­lės, kurioms vienuolyno patalpos jau tapo per didelės.

Vienuolynė yra koplyčia, talpinanti 300 žmonių. Kop­lyčia buvo pastatyta ir prijungta prie vienuolyno 1925 me­tais. „Catholic Charities“ organizacija planuoja naudoti kop­lyčią religinėms apeigoms, kuriomis galės pasinaudoti organizacijos darbuotojai ir visuomenė. Šv. Kazimiero se­selės koplyčioje toliau galės rengti ypatingas šventes. Pa­laimintosios Motinos Marijos Kaupaitės palaikai, kurie lai­komi koplyčioje, taip pat joje liks.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Lietuvos Vyčių Vidurio centro rajono rudens suvažiavimas

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

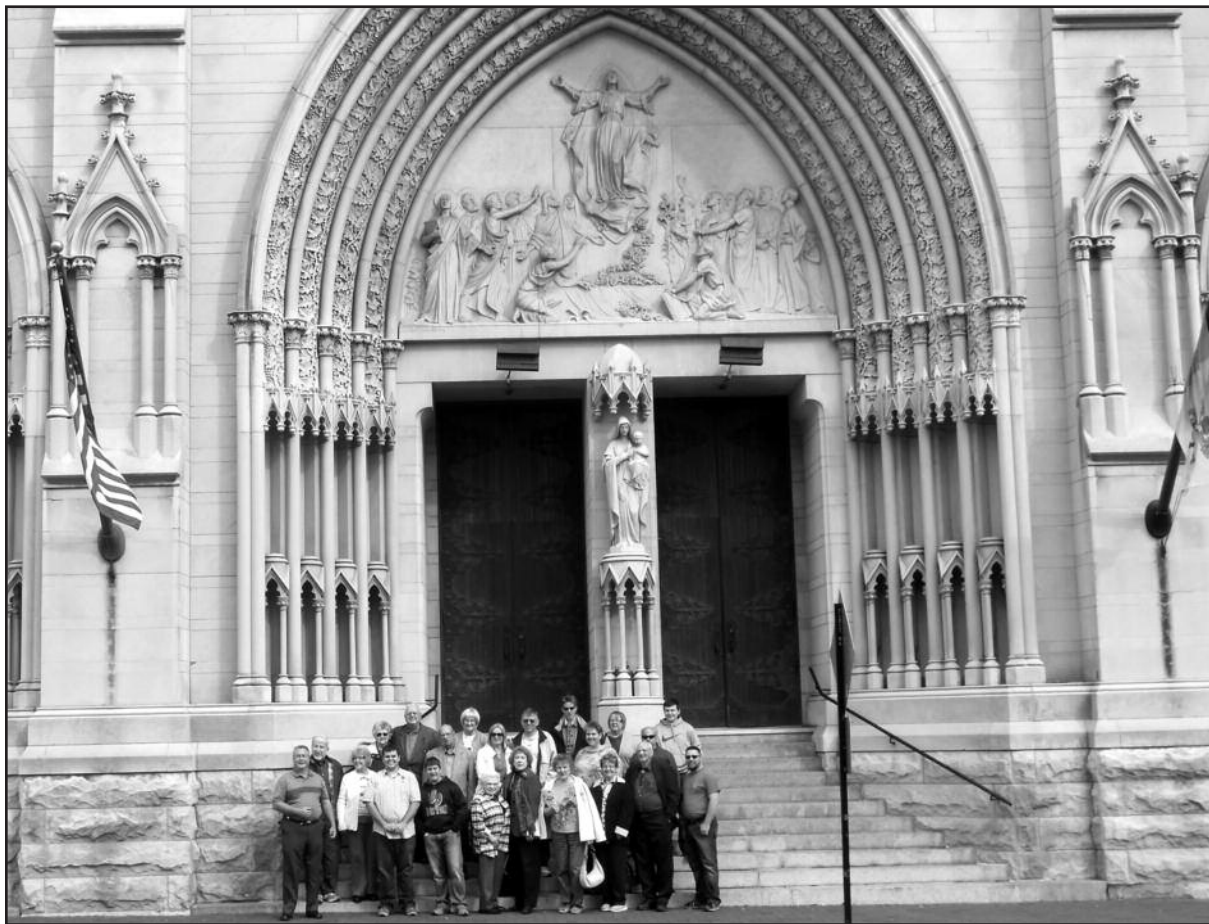
Spalio 10–12 d. Lietuvos Vyčių 96-oji kuopa, veikianti Daytone, OH, globojo Lietuvos Vyčių Vidurio centro rajono rudens suvažiavimą ir savaitgalio maldos kelionę. Suvažiavime dalyvavo 20 vyčių iš 4 kuopų: Detroit, MI, Dayton, OH, DuBois bei Pittsburgh, PA.

Pirmąją dieną vyko malonus bendravimas ir vakarienė vokiečių klube. Pats sąskrydis prasidėjo šeštadienį, spalio 11 d., Šv. Kryžiaus parapijos patalpose. Posėdį atidarė Vidurio centro apygardos pirmininkas Michael F. Petkus, malda sukalbėjo 96-osios kuopos narys Jurgis Mikalauskas. Protokolo sekretorės Pranciškos Petkuvienės ir išdininkės Anne Louise Tucker pranešimai buvo priimti vienbalsiai ir be pataisų. Buvo perskaitytas šios apygardos dvasios vedlio kun. Gintaro Antano Joniko raštiškas sveikinimas.

Michael F. Petkus papasakojo apie Vyčių organizacijos 101-ąjį suvažiavimą, vykusį Glendale, Californijoje. Priminsime, kad Lietuvos Vyčių metinis suvažiavimas vyko liepos mėn. 24–27 d., jį globojo 133-ioji kuopa, kuriai pirmininkavo Marytė Šepikaitė. Garbės narė Pranciška Petkuvienė, Šv. Kazimiero gildijos apygardos atstovė, perskaitė šio padalinio pranešimą. Suvažiavime dalyvavo kolegijos rektorius kun. Audrius Arštikaitis, kuriam šio padalinio pirmininkas garbės narys Jonas Mankus įteikė kelis paramos čekius (tai šv. Mišių aukos ir du likusieji palikimai). Iš viso kolegijai skirta 136,000 JAV dol.

Atsiskaitė apygardos ryšių su visuomene atstovė garbės narė ir šių eilučių autorė; Pranciška Petkuvienė pranešė apie garbės narės Šiluvos Švč. Mergelės Marijos fondo vicepirmininkės Elinor Služienės mirtį š. m. rugsėjo 5 d. Ji taip pat pranešė, kad šiam padaliniui rūpestingai vadovauja kun. Antanas Markus. Mūsų visų narių pareiga garsinti Šiluvos Mergelės Marijos istoriją tarp draugų, pažįstamų ir svetimtaučių. Padalinio tinklalapyje (www.ourladyofsiluva.com) yra daug informacinės medžiagos apie Šiluvą.

Garbės narė Lee Moore, Lietuvos Vyčių fondo atstovė, pranešė apie metinį rašinio konkursą. Jauna vyttė iš šios apygardos buvo apdovanota 150 dol. pinigine dovana – tai Tristan Pant, 96-osios kuopos narė, Dayton, OH. Šis padalinytas taip pat nusprendė finansiškai paremti (24,900 dol.) įvairias labdaros organizacijas ir kultūrinę veiklą: po 1,000 dol. – A.P.P.L.E organizacijai, ALT-ui ir Šiluvos Švč. Mergelės Marijos koplyčiai, Washington, D. C., 400 dol. skiriama jaunųjų vyčių suvažiavimo stipendijai – po 100 dol. kiekvienam dalyviui, 500 dol. remti vieną našlaitį vienerius metus per „Saulutės“ organizaciją, 1

Vyčiai prie „St. Mary's Cathedral Basilica of Assumption“.

R. Juškaitės-Švobienės nuotraukos

000 dol. – paremti 2015 m. suvažiavimą organizuosiančią kuopą. Daugiausia – 20 000 dol. – skiriama „Vyties“ žurnalo leidybai.

Vidurio centro apygardos kuopų pirmininkai papasakojo apie savo kuopų pusmečio veiklą. Metinio Vyčių suvažiavimo delegatai Erin Petkus ir Robert Petkus, 96 kuopos nariai, perskaitė savo pranešimus ir pasidalijo įspūdžiais iš suvažiavimo Glendale, CA.

Vyko rinkimai. 2014–2015 m. Lietuvos Vyčių Vidurio centro rajono sudėtis: pirmininkas – Michael F. Petkus, 96 kuopa, Dayton, OH; vicepirmininkė – Regina Juškaitė-Švobienė, 102 kuopa, Detroit, MI; protokolų sekretorė – Pranciška Petkuvienė, 96 kuopa, Dayton, OH; išdininkė – Anne Louise Tucker, 96 kuopa, Dayton, OH; išdo patikėtiniai – Robert Petkus ir Jurgis Mikalauskas, abu iš 96 kuopos, Dayton, OH; tvarkdarys – Robert Pant, 96 kuopa, Dayton, OH; lietuvių reikalų/kultūros atstovas – Jonas Baltrus, 19 kuopa, Pittsburgh, PA; ritualų – Lauretta Pant, 96 kuopa, Dayton, OH; ryšių su visuomene – Regina Juškaitė-Švobienė, 102 kuopa, Detroit, MI; specialių apygardos apdovanojimų pirmininkas – Jurgis Mikalauskas, 96 kuopa, Dayton, OH; Šiluvos Švč. Mergelės Marijos fondo atstovė – Ann Louise Tucker, 96

kuopa, Dayton, OH.; garbės narystės atstovė – Pranciška Petkuvienė, 96 kuopa, Dayton, OH; Lietuvos Vyčių fondo atstovė – Lee Moore, 86 kuopa, DuBois, PA, ir stipendijų atstovė – Elena Mikalauskas, 96 kuopa, Dayton, OH.

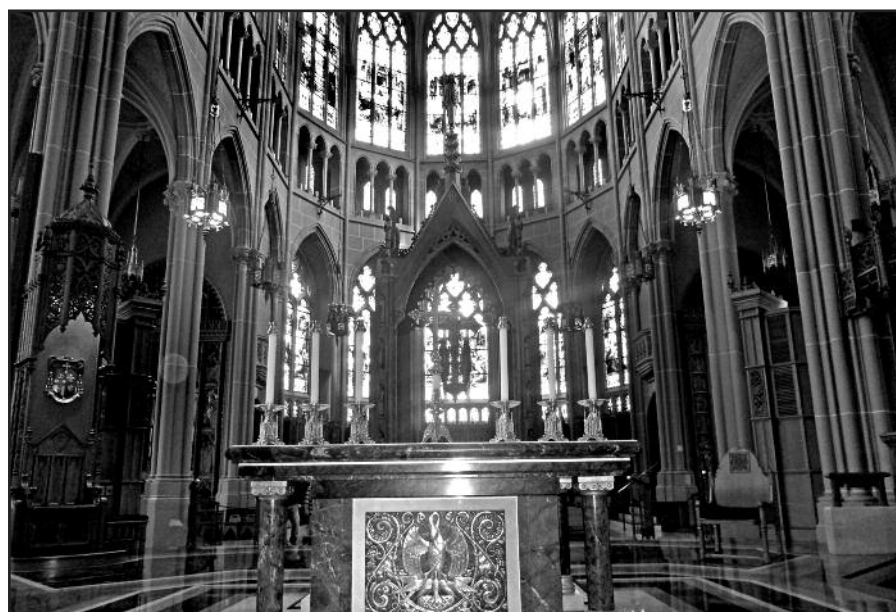
Buvo pranešta, kad kitas pavasarinis Vidurio centro rajono susirinkimas vyks 2015 m. pavasarį, Dayton, Ohio. Savaitgalio suvažiavimą globos 96-oji kuopa, kuriai pirmininkauja Andrew Berczcelly. Kitas rudens Vidurio centro rajono susirinkimas ir maldos kelionė vyks 2015 m. rugsėjo mėn. Suvažiavimo kuopa-globėja ir tiksli šio susirinkimo data bus pranešta vėliau.

Posėdis baigtas Vidurio centro apygardos naujos valdybos priesaika, malda ir Lietuvos Vyčių himno giedojimu. Po to parapijos patalpose vyko pietūs. Nuotaika buvo pakili. Buvo malonu pasišnekučiuoti su seniai matytais bičiuliais.

Po to važiuojame į Covington, Kentucky, maldos kelionę. Aplankėme „St. Mary's Cathedral Basilica of Assumption“, kuri 1973 m. liepos 20 d. buvo paskelbta „U. S. National Register of Historic Places“ sąrašuose. Kasmet šią šventovę aplanko daugiau kaip 70,000 lankytojų iš viso pasaulio. Jos statyba buvo pra-

Gidas supažindina vyčius su šventovės istorija.

Altorius

Vargonai

dėta 1895 m., o baigta 1915 m., išskyrus bokštus. 1953 m. popiežius Pijus XII šią katedrą paskelbė „Minor Basilica“ JAV. Šventovę projektavo Detroito miesto architektas Leon Coquard. Ją buvo nuspręsta statyti panašią į „Notre Dame“ katedrą Paryžiuje, tik daug mažesnę. Šventovę puošia didžiausias vitražas pasaulyje (67 pėdų aukščio ir 24 pėdų pločio) ir dar daugiau kaip 80 mažesnių vitražų bei daugelis kitų grožybių. Katedroje yra treji vargonai, pastatyti 1858 m., 1933 m. ir 2002 m. Šventovės sklypas ir sodelis užima 10 hektarų plotą. Ši tyki vieta kuria taikos ir ramybės atmosferą, kur maldininkai gali melstis ir mąstyti. Čia taip pat veikia katedros muziejus, meno galerija. Norintys čionai apsilankyti daugiau informacijos gali rasti www.cov-cathedral.com arba tel. 859-431-2060. Po kelionės į šventovę vyko miru-

siųjų narių prisiminimas. Kiekvienam uždegta po žvakutę. Liūdna kad, mirusiųjų sąrašas kasmet ilgėja. Po to važiavome į vietinę alaus daryklą, kur vakarieniavome ir bendravome. Sekmadienį dalyvavome suvažiavimo pabaigos šv. Mišiose Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Dayton, OH, ir bendruose pietuose su gausia loterija parapijos salėje bei maloniais pokalbiais. Vidurio centro rajono pirmininkas Michael F. Petkus padėkojo 96-osios kuopos pirmininkui Andrew Berczelly už suvažiavimo organizavimą, o visiems dalyviams – už pareižingą dalyvavimą. Savaitgalis tarp draugų prabėgo greitai.

Regina Juškaitė-Švobienė – Garbės narė ir ryšių su visuomene komiteto pirmininkė

Didžiausias pasaulio vitražas

Vienai seniausių lietuviškų organizacijų – 100 (3)

ALRK Moterų sąjungos veikla – iš asmeninės patirties (3)

Moterų sąjungos narės Šiluvos atleidų eisenoje Marquette parke Z. Degučio nuotr.

VIDA SAKEVIČIŪTĖ

Tęsinys. Pradžia rugpjūčio 9 d. laidoje

Imano, išdininkės pareigas, įėjo ir susitikimai su kitomis Sąjungos narėmis. Gana dažnai tekdavo užsukti pas Sąjungos Centro valdybos finansų sekretorę Romą Olšauskaitę-Kuprienę. Gavusi iš narių čekius už apdraudą, ji perduodavo juos man, kad įneščiau į Sąjungos sąskaitą. Visuomet buvo malonu užsukti pas Romą. Tai nuostabi moteris. Kartu su vyru adv. Sauliumi Kupriumi, ji augino šešis vaikučius – pilną namą. Bet viskas taip gražiai sutvarkyta, kad niekada nepasakytum, jog čia tiek daug mažamečių. Ir sekretorės knygos jos buvo vedamos labai tvarkingai.

Kasmet vykdavo knygų patikrinimas. Jas tikrinti paprastai susirinkdavome keturiose (dažniausiai pagrindinėje Sąjungos raštinėje) – finansų sekretorė, išdininkė ir dvi patikėtinės. Po patikrinimo pabendraudavome. Gana ilgą laiką Sąjungos patikėtinėmis buvo Anna Šliteris ir Sophie Diržius. Jos mokėdavo įdomiai dėstyti mintis ir turėjo labai gerą humoro jausmą – mes smagiai prisi-juokdavome.

Kasmet visa Sąjungos centro valdyba susirinkdavo aptarti reikalų. Atvykdavo centro valdybos narės iš Rytų pakrantės, iš Wisconsin valstijos ir Čikagos apylinkių. Iš pradžių rinkdavomės pas finansų sekretorę, vėliau – organizacijos veiklai išsiplėtus – pas seses kazimierietes jų motiniškajame name. Posėdžiauti ten buvo labai patogiu – erdvu, dideli staliai, ant kurių susidėdavome savo dokumentus.

Netikėtumų būna nuolat. Kartą Centro valdybos posėdis vyko pas finansų sekretorę Romą Kuprienę. Posėdžiui einant į pabaigą, pastabūs Kuprių vaikučiai, grįžę iš kiemo, pranešė, kad raudono automobilio padanga nu-leista (tai buvo mano automobilis). Gerų šeimininkų dėka problema buvo išspręsta – padanga pakeista.

Organizacijų suvažiavimai – tarsi nuoroda tolimesnei veiklai. Moterų sąjungos suvažiavimai vykdavo kas dveji metai (Čikagoje, Clevelande, Detroito (Southfield), Grand Rapids, Putname, Worcesteryje). Juose buvo skai-

tomi pranešimai, vykdavo diskusijos bei balsavimas.

Pirmą kartą Moterų Sąjungos suvažiavime, kuris vyko Grand Rapids, MI, dalyvavau 1985 m. rugpjūčio mėnesį. Jį pasiekiau autobusu ir viena, nes kitos narės į suvažiavimą buvo išvykusios kiek anksčiau.

Saulėta, maloni vasaros diena. Po kelių valandų atsiradau Grand Rapids stotyje. Čia mane pasitiko Grand Rapids kuopos narė Shirley Kryger. Nuvažiavome į viešbutį, kuriame vyko suvažiavimas. Vakare vietinės sąjungos narės atvykusioms narėms aprodė miesto centrą, pasivaikščiojome po miestą.

Labai smagu nuvykti į kitą miestą, susipažinti su architektūra, su naujais žmonėmis, aplankyti anksčiau nežinomas vietas.

Kitą rytą pusryčius valgėme viešbučio restorane. Jų metu sužinojome, kad tie „rapids“ (upės slenksčiai) banguoja tiesiog čia pat už lango. Tikriausiai todėl šis miestas ir gavo tokį pavadinimą Grand Rapids – Ypatingi slenksčiai.

Po pietų prasidėjo darbo sesijos. Suvažiavime buvau perrinkta toliau tęsti išdininkės darbą. Po įtemptos suvažiavimo darbotvarkės savo gražioje, beržais apsodintoje sodyboje mus priėmė svetinga Grand Rapids kuopos narė. Pasivaishinome gardžiomis vaisėmis, pabendrauome.

1987 m. rugpjūčio mėnesį narės rinkosi į suvažiavimą, kuris vyko Čikagoje (Oak Lawn). Norėdamos darbingiau ir įdomiau jį pradėti, dalyvės rinkosi iš vakaro. Į susipažinimo vakarą suvažiavo nemažas būrys suvažiavimo dalyvių. Po jo – vyko vėlyvas posėdis.

Suvažiavimo metu skyrėme laiko išvykai į Balzeko muziejų. Ten narės susidomėjusios išklause pateiktos informacijos apie įvairius rinkinius ir apžiūrėjo tautodailės pavyzdžius. Suvažiavimo pokylis vyko Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos salėje. Susirinko pilna salė dalyvių – malonu prisiminti.

1989 m. suvažiavimas vyko Worcester, Massachusetts. Tai buvo nauji iššūkiai Čikagos Centro valdybai.

Bus daugiau

Lietuva ir Lietuvos XX amžiaus tragedija pristatomi Vakarams

DONATAS JANUTA

Sovietų nusikaltimai daug metų Vakaruose buvo nesmerkami, užtušuojami, net ir teisinami: „(...) *what charmed the West about the Communist project was its ambition of social engineering. Producing a new mankind, regenerating humanity: this Jacobean dream preoccupied Europe throughout the 20th century. (...) The idea of an organized vanguard tasked with leading the masses to their liberation won over a great many intellectuals and encouraged them to turn a blind eye to the crimes of Communism.*”

apybraiža. Aprašoma Lietuvos sunki padėtis po Pirmojo pasaulinio karo, kada reikėjo kurti valstybę beveik nuo nulio – pristatomi caro rusifikacijos, baudžiavos ir spaudos draudimo paveldas, Pirmojo pasaulinio karo pasekmės, Nepriklausomybės kovos.

Autorius apibrėžia konkrečius tarpukario Lietuvos pasiekimus ir gyvenimo bruožus – Lietuvos ekonominę, kultūrinę, socialinę ir dvasinę būvį Antrojo pasaulinio karo išvakarėse. Taip autorius paruošia sceną, kad skaitytojas galėtų palyginti, kokia Lietuva tapo po dešimties intensyviausių okupacinių metų, ir suprasti, kiek giliai ir plačiai buvo sužlugdyta valstybė ir tauta.

Pvz., eksportu Lietuva 1924 metais tarp visų Europos šalių užėmė trečią vietą. Nors eksportas augo, gyventojų aprūpinimas dėl to nenukentėjo. 1935–1938 metais tarp Europos valstybių pagal gyventojų skaičių pieno vartojimu užėmė antrą vietą, ir mėsos ir sviesto vartojimu ketvirtą vietą. Žmonių aprūpinimu visais atvejais Lietuva viršijo Sovietų Sąjungą, kai Lietuvoje kiekvienam gyventojui teko po 7 kilogramus sviesto per metus, Sovietų Sąjungoje – tik 1,3 kilogramo.

Tarpukario Lietuvos gyvenimas įvairiose srityse palyginamas su kitoms Europos šalimis. Pristatomas Lietuvos mokslo ir sveikatos įstaigų lygis, pirmoji Lietuvos dainų šventė ir opera, jaunimo festivaliai, drama ir baletas, lietuvių sportininkų tarptautiniai pasiekimai. Taip faktais ir statistika nupieštas Lietuvos ir jos gyventojų vaizdas Antrojo pasaulinio karo išvakarėse. Parodoma prieškarinio Lietuvos kaip valstybės, pajėgusi savo gyventojus aprūpinti ne tik ekonomiškai, bet ir kultūriškai bei dvasiškai.

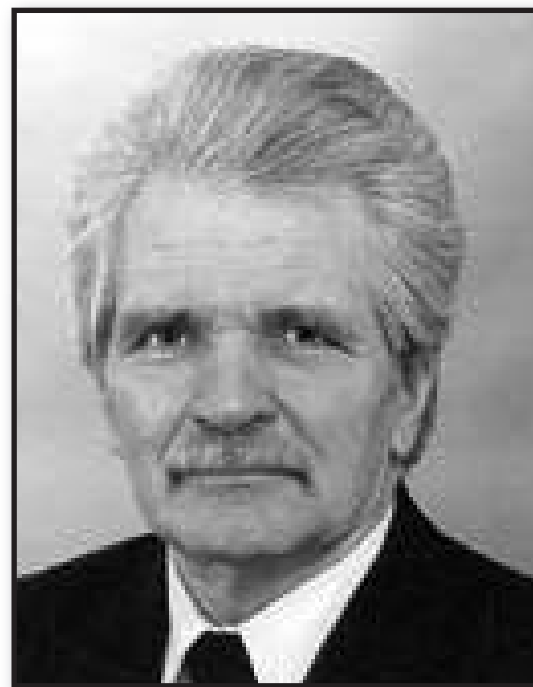
Knyga yra dokumentinis Lietuvos istorijos pristatymas, bet stilius turi ir literatūrinį bruožą. Šalia statistikos ir svarbių faktų autorius žodžiu ir parinktomis fotografijomis perduoda tų laikų atmosferą, žmonių nuotaikas („kam mums mokytis, vis tiek išves į Sibirą”).

Knygoje vokiečių ir sovietų okupacijos suvaržymai ir žiaurumai – antivokietinė rezistencija, partizaninis karas, trėmimai, socialinė, kultūrinė ir religinė represija – kompaktiškai bet aiškiai pristatomi.

Sovietų pirmoji okupacija aprašoma pradedant 1939 metų Hitlerio ultimatumu Lietuvai ir Klaipėdos praradimu, kurį sekė sovietinis įžengimas į Lenkiją, ir „Vilnius mūsų, Lietuva rusų” įvykiai. Smulkmeniškai, bet sklandžiai aprašyti sovietų pirmos okupacijos neteisėti veiksmai, sutarčių laužymas ir visokeriopas smurtas. Aprašyti ir proletariški „rinkimai”, ir Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą. Pabrėžta kad Maskva įžengė į Lietuvą su 240,000 karių, 1,513 tankų, ir kitais kariniais pabūklais, kai tuo metu Lietuva iš viso turėjo tik 24,000–29,000 karių.

Autorius parodo, kaip komunistiniai darbuotojai – ir vietiniai, ir iš Maskvos atvykusieji – per pirmuosius „sovietizacijos” aktyviausius dešimt metų ne tik žudė, kankino ir trėmė gyventojus, bet išnaudojo ir skurdino Lietuvą ekonomiškai, kultūriškai ir dvasiškai, naikino tai, kas Lietuvoje buvo naudinga, dora ir garbinga, tai, kas per dvidešimt Nepriklausomybės metų buvo sukurta.

Būdamas ekonomistas, autorius nepraleidžia ir „plėšikiškos sovietų ir nacių ekonominė politikos, žmonių nuskurdinimo”, apie tai pateikia konkrečių duomenų ir atskleidžia, kiek žalos padarė „proletarų” neapykanta visiems žmonėms, kurie buvo turtingesni – ar tas turtas buvo materialinis, ar kultūrinis, ar dvasinis, viskas buvo smerkiama ir naikinama.

Vladas Terleckas

Lietuvos tragiški 1940–1953 metai knygoje sveitimaui pristatomi platesnėje XX amžiaus Lietuvos istorijos apžvalgoje. Gaila, kad knygos tiražas tikrai 500 egzempliorių, nes ji pateikia istorinių žinių aiškiai ir sklandžiai. Knygų apie Lietuvą svetimomis kalbomis yra mažai, o anglų kalba yra tapusi *de facto* tarptautinė kalba, kuria galima pasiekti beveik visą pasaulį. Knyga išleista be jokios finansinės paramos iš valdiškų įstaigų. Knygos prancūzų kalba vertimas jau irgi paruoštas, bet dar nėra lėšų jį išleisti.

Turiniu ir stiliumi ši knyga ypač tinka išeivijos lietuvių vaikams, kurie jau sunkiai lietuviškai skaito. Jeigu knyga būtų išleista lietuviškai, Lietuvoje tiktų ne tik eiliniam skaitytojui, bet ir Lietuvos mokykloms, nes XX amžiaus patys lemtingiausi Lietuvos istorijos įvykiai įdomiai ir įsidėmėtinai šioje knygoje surinkti.

A. Nykai-Niliūnui skirta paroda

Atkelta iš 1 psl.

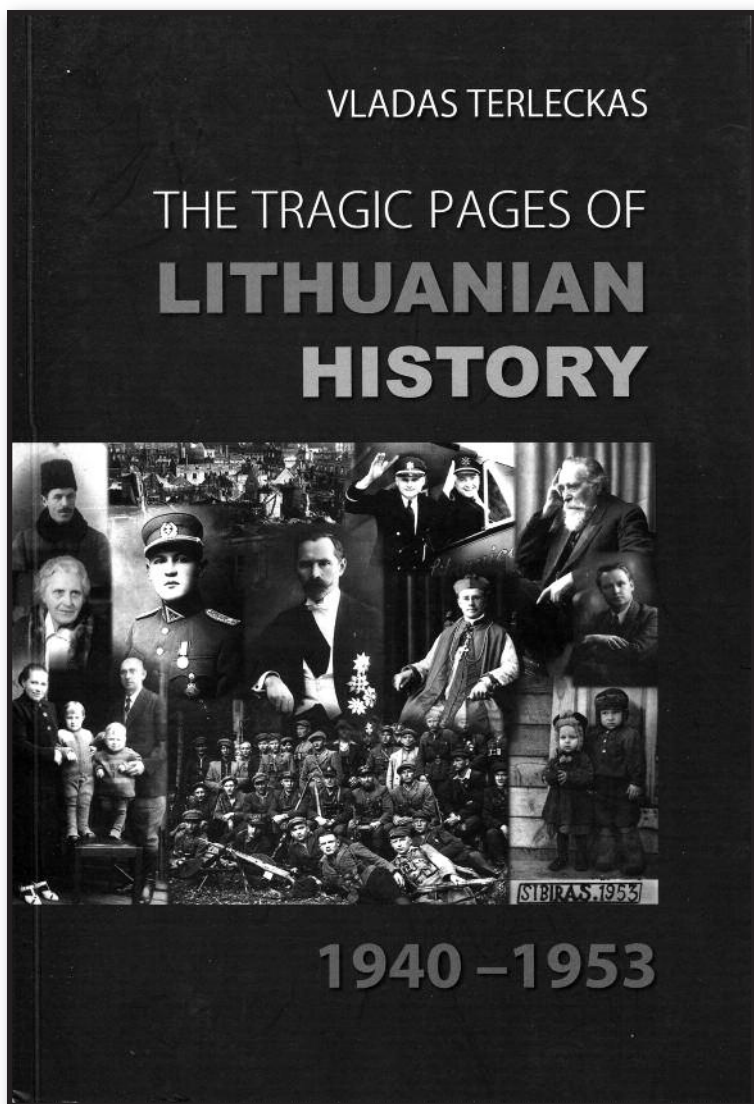
Eksponuojamos originalios nuotraukos ir dokumentai parodo poeto studijų metus Vytauto Didžiojo bei Vilniaus universitetuose, Tiubingeno ir Freiburgo universitetuose Vokietijoje. Dokumentai bei nuotraukos nusako jo darbus Tiubingeno lietuvių gimnazijoje bei veiklą lietuvių rašytojų tremtyje draugijoje Augsburgėje ir Tiubingene.

Parodoje pristatomos visos A. Nykos-Niliūno išleistos knygos. Poetas debiutavo knyga „Praradimo simfonijos” (Tiubingenas, 1946 m.), laimėjusią BALF premiją. Knygos „Orfėjaus medis”, „Balandžio vigilija”, „Vyno stebuklas”, „Žiemos teologija” pasirodė Amerikoje. 1996 m. Vilniuje išleista A. Nykos-Niliūno rinktinė „Eilėraščiai bei literatūros kritikos straipsniai”. Neįkainojamos vertės turi išleisti rašytojo dienoraščiai.

Parodoje eksponuojami originalūs rankraščiai, mašinraščiai su pataisymais, kūrybinių vertimų juodraščiai. Pirmasis eilėraštis „Poetas”, pasirašytas Marija Nyka slapyvardžiu ir 1939 m. nusiųstas į žurnalo „Dienovidis” redakciją.

Paroda „Laisvė būti savimi” veiks iki šių metų pabaigos.

ELTA

Taip rašo Sorbonos universiteto profesorė, prancūzų istorikė, Françoise Thom, išangoje Vlado Terlecko šiais metais išėjusios anglų kalba knygos „*The Tragic Pages of Lithuanian History 1940–1953*” (2014 Vilnius, 148 p.). Knygos autorius yra pastebėjęs, kad ir dabar Lietuvoje „prosovietiški istorikai, politologai, Maskvos propagandistai mėgsta priminti sovietmečiu nutiestus gerus kelius, daugybę pastatytų pramonės įmonių. Tai vertinama kaip Rusijos ekonominė pagalba Lietuvai. Esama tam pritarančių mūsų istorikų.”

Į tai, autorius atsako: „Autostrados pirmiausia nutiestos tam, kad karo atveju raudonžvaigždžiai tankai greičiau pasiektų Vakarus. (...) Daugelis įmonių dirbo karinėms reikmėms, beveik nedidino mūsų gyventojų gyvenimo lygio.”

Vladas Terleckas, ekonomistas, Vilniaus universiteto profesorius, istorijos tyrinėtojas, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akto signataras, disidentas Antano Terlecko brolis, jau seniai kai kuriems Lietuvos istorikams lyg ašaka gerklėje. Savo rašiniuose jis ne tik kritikuoja istorikus, kurie nepajėgia atsikratyti sovietinio mentaliteto, bet pareikalauja kad jie savo teiginius arba paremtų faktais, arba atšauktų. Atsiliepiamas į tai dažniausia būna visiška tylą. Taip kaip ir į Užsienio reikalų ministerijos 2012 m. finansuotos nevykusios „Lietuvos Istorijos” kritika, atsiliepiamas irgi buvo tik tylą.

Knyga pradedama trumpa tarpukario Lietuvos

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Prezidentas turėtų atsiprašyti už Vilniaus užėmimą

Vilnius (BNS) – Lenkijos ir Lietuvos santykiai yra blogi, o viena iš priežasčių – kad lietuviai iki šiol negali atleisti lenkams dėl Vilniaus užėmimo 1920 metais, sako buvęs Lenkijos disidentas Zbigniew Gluza, istorijos almanacho „Karta” vyriausiasis redaktorius.

Duodamas interviu savaitraščio „Newsweek” tinklalapiui lenkų kalba, Z. Gluza pažymėjo, kad Lenkijai svarbu suprasti ir priimti lietuvių požiūrį į abiejų šalių bendrą praeitį.

„Buvau suglumintas, kai buvusiame KGB kalėjime Vilniuje, kuriame dabar įrengtas muziejus, buvo pateikta informacija, kad tame pastate represijos vykdytos NKVD, gestapo ir... lenkų okupacijos laikais”, – sakė jis.

Tuomet Z. Gluza mėgino paaiškinti muziejaus direktoriui, kad toks užrašas yra skandalingas ir provokuojantis, nes lenkų administracijos laikais prieš Antrąjį pasaulinį karą ten veikė paprastas teismo izoliatorius, kurio jokiū būdu negalima lyginti totalitarinių režimų slaptųjų tarnybų kankinimų kameromis.

„Nesupratau lietuvių požiūrio, jų traumos netekus Vilnius. Esu įsitikinęs, kad dabartinių konfliktų tarp lenkų ir lietuvių šaltinis yra tuometė praeitis. Na, o mes reaguojame tik į pa-

sekmes, nesusimastydami apie jų priežastį”, – teigė Z. Gluza.

Z. Gluza pripažįsta, kad Lenkija neabejotinai pažeidė 1920 metų Suvalkų sutartį, veikdama iš jėgos pozicijų.

„Tuometė Lietuvos valstybė, netekusi pagrindinio savo miesto, spalio 9-ąją paskelbė gedulo dieną. Tolesnius keliolika metų lietuviai vis labiau gėdėjo, vis labiau nekėsdami Lenkijos”, – sakė jis.

„Abiems pusėms istorija tebėra skausminga tema, apie kurią sunku kalbėti. Lengviau reaguoti į dabartines problemas: lenkiškų pavardžių rašybą arba (lenkiškus) gatvių pavadinimus (daugiausiai) lenkų gyvenamose vietovėse. Tačiau neatsigręžus į praeitį nepavyks suprasti šio proceso ir jo padarinių”, – aiškino „Karta” redaktorius.

Paklaustas, ar Lenkijai reikėtų atsiprašyti Lietuvos dėl Vilniaus krašto užėmimo, Z. Gluza atsakė, kad toks atsiprašymas būtų reikšmingas tik įsiklausius ir į lietuvių poziciją bei ją suvokus. Kol kas, anot jo, Lenkija nepasirengusi priimti Lietuvos požiūrio į įvykius prieš daugiau negu 90 metų. „Newsweek” paklausus, ar tokį atsiprašymą galėtų pareikšti Lenkijos prezidentas Bronisław Komorowski, Z. Gluza atsakė: „Tai būtų geriausia.”

Premiją siūloma skirti V. Bagdonavičiui

Vilnius (BNS) – Valstybinę Jono Basanavičiaus premiją šiemet siūloma skirti filosofui, Vydūno draugijos įkūrėjui Vaclovui Bagdonavičiui.

Šią premiją jam norima suteikti už reikšmingiausius darbus ugdant tautinę savimone, Vydūno idėjų sklaidimą ir įprasminimą bei Mažosios Lietuvos kultūros paveldo įamžinimą ir sklaidą.

Šiai kandidatūrai pritarė Kultūros ir meno taryba, o galutinį sprendimą turi priimti Vyriausybė.

V. Bagdonavičius Vilniaus universitete yra baigęs lietuvių kalbą ir literatūrą, tačiau apsigynė filosofijos disertaciją ir jos pagrindu išleido monografiją „Filosofiniai Vydūno humanizmo kūriniai”. Daug metų jis dirba Lietuvos kultūros, filosofijos ir meno institute, kurį laiką jam vadovavo, 1988 metais įkūrė Vydūno draugiją ir jai vadovavo, yra arba buvo žurnalų „Filosofija. Sociologija” bei „Humanistica” redaktoriaus pavaduotojas, almanachų „Romuva”, „Naujoji sąmonė” vienas atsakomųjų redaktorių, Visuotinės lietuvių enciklopedijos autorius.

Bandys išsaugoti stumbrus

Vilnius (BNS) – Aplinkos ministerija imsis papildomų priemonių stumbrų populiacijai Lietuvoje saugoti. Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas patvirtino mokslininkų parengtą stumbrų apsaugos planą.

Plane nurodoma, kad Kėdainių rajone laisvėje gyvenantys stumbrai turi būti perkelti į Telšių, Varėnos miškuose ir Dzūkijos nacionaliniame parke esančius aptvarus. Po adaptacijos gyvūnai turėtų būti išleidžiami į laisvę.

Kėdainių rajone gyvenančių laisvėje stumbrų yra per daug. Kada stumbrai yra vienoje vietoje, kyla ligų rizikų. Norint išsaugoti populiaciją, reikia juos išsklaidyti keliuose vietose.

Stumbrų apsaugos plane rašoma, kad nusenę ir ligoti stumbrai bus sumedžiojami. Tokia praktika bus taikoma pirmą kartą.

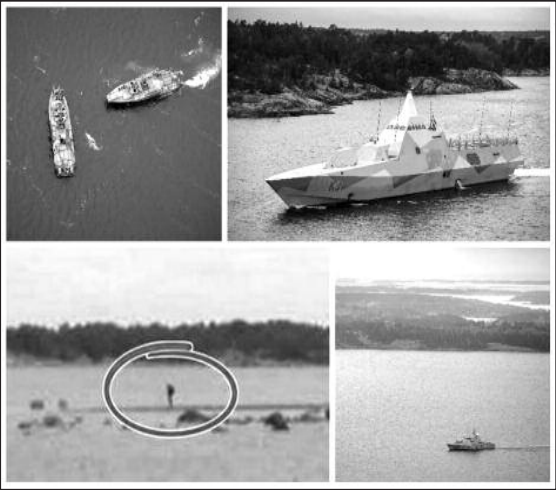
2013 metais Lietuvoje gyveno 131 stumbras. Stumbrai yra įrašyti į Lietuvos raudonąją knygą.

Daugėja paslapčių apie rusų povandeninį laivą

Stokholmas („Draugo” info) – Švedijos žiniasklaida pranešė, esą prie Švedijos krantų sugedo povandeninis Rusijos laivas. Teigiama, kad laivas pasiuntė nelaimės signalą, kuris pirmą kartą buvo užfiksuotas spalio 16 d. vakarą. Povandeninio laivo paieškos Baltijos jūroje, apie 50 km nuo Stokholmo, prasidėjo kitą rytą.

Šiuo metu įtampa tarp Rusijos ir Šiaurės Europos bei Baltijos šalių itin padidėjusi dėl galimo Maskvos dalyvavimo Ukrainos konflikte. Suomija praėjusią savaitę apkaltino Rusijos laivyną trukdant Suomijos aplinkos tyrinėjimo laivo darbui tarptautiniuose vandenyse. Praėjusį mėnesį du Rusijos naikintuvai įskrido į Švedijos oro erdvę. Stokholmas apkaltino Maskvą rimtu oro erdvės pažeidimu ir apie tai įspėjo Maskvos ambasadorių Švedijoje.

Švedijos ginkluotosios pajėgos paviešino apie karinę operaciją salose ties Stokholmu, vos tik gavusios pranešimų apie įtartą povandeninę veiklą. Švedų saugumo tarnybai pavyko perimti pokalbį iš klaidžiojančio povandeninio laivo. Teigiama, kad Rusijos laivas signalus siuntė į Kaliningrado sritį. Rusijos gynybos ministerija tikina, esą nei sugedusio, nei techniškai tvarkingo povandeninio laivo Švedijos teritorijoje nebuvo. Operacijoje dalyvauja daugiau kaip 200 vyrų, laivai ir sraigtasparniai.

Pranešama, kad švedų karinė žvalgyba perėmė radijo signalus tarp rajono prie Stokholmo ir Rusijos Kaliningrado srities, kur dislokuota didelė Rusijos Baltijos karinio laivyno dalis. Teigiama, jog jie buvo transliuojami specialiu dažniu, kurį Rusija naudoja nepaprastųjų situacijų atvejais, sako Švedijos kariškiai, dalyvaujantys paieškoje.

Švedijos ginkluotosios pajėgos saugo paslaptį, bet nurodė, kad dėmesio centre yra „povandeninė veikla”. Negana to, švedų saugumo pareigūnai ieško įtartino asmens, kuris užfiksuotas Stokholmo archipelage. Ši vieta yra akyiai stebima.

Karinė žvalgyba ir saugumo tarnyba (SAPO) ieško juodai vilkinčio vyro, kurį matė Stokholmo archipelage, prie Sandono salos. Pastebėta, kad įtartinas asmuo Stokholmo archipelage kažko dairėsi, ieškojo.

Per riaušes Hong Konge nukentėjo 20 asmenų

Hong Kongas (ELTA) – Tęsiantis neramumams Hong Konge, per pareigūnų ir protestuotojų riaušes buvo sužeista 20 demonstrantų ir pareigūnų.

Anot demokratijos šalininkų, dešimtys pareigūnų įsimainė į protestuojančią minią ir bandė ją raminti lazdomis. Tačiau riausių policija tikino panaudojusi minimalų pasipriešinimą protestuotojams pradėjus atakuoti

ti pareigūnų zoną. Naktį iš spalio 18 į 19 dieną protestuotojai užėmė dar didesnę teritoriją prie vyriausybės pastato ir pradėjo rėsti naujas barikadas.

Hong Kongo policijos duomenimis, riaušėse su pareigūnais dalyvavo apie 9 tūkst. žmonių, apie 20 buvo suimti, nukentėjo 12 pareigūnų ir 8 protestuotojai.

Nepale gelbėtojai tęsia darbą

Katmandu (BNS) – Nepalo gelbėtojų komandos spalio 19 d. išgelbėjo 34 žygeivius ir gidus, kurie po siautusias pūgos buvo įstrigę Himalajuose, bet taip pat rado dar 12 žuvusiųjų.

Gelbėtojai, pasinaudodami sraigtasparniais, rado žuvusiuosius itin populiariame maršrute aplink Anapurną, rajone, kurį per patį kalną turizmo sezono piką sniegu nuklojo prieš penkias dienas užklupusi pūga.

Bendras žuvusių ar žuvusiais lai-

komų žmonių skaičius dabar yra 40.

„Keturi sraigtasparniai buvo šandien pasiūti į nukentėjusius regionus Mustange, Manange ir Dolpoje. Nuo ryto išgelbėjome 34 žmones”, – sakė policijos pareigūnas Pradeep Bhattarai.

Tarp jų yra 17 nepaliečių, 10 vokiečių, penki švedai ir du australai, sakė P. Bhattarai, tačiau nepateikė jokių detalių apie nukentėjusiųjų sužeidimus ar jų būklę.

Užsienio reikalų ministrai aptaria Ebolos grėsmę

Liuksemburgas (ELTA) – Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų ministrai spalio 20 d. Liuksemburge pradėjo derybas, per kurias nutars, kokių priemonių būtina imtis Ebolos viruso plitimui pažaboti.

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministras Philip Hammond tvirtino, kad nekontroliuojamam Ebolos viruso pažabojimui skubiai reikalingas milijardo eurų fondas. Nyderlandų atstovas tvirtino, kad norėdami padėti Vakarų Afrikos šalims kovoti su mir-

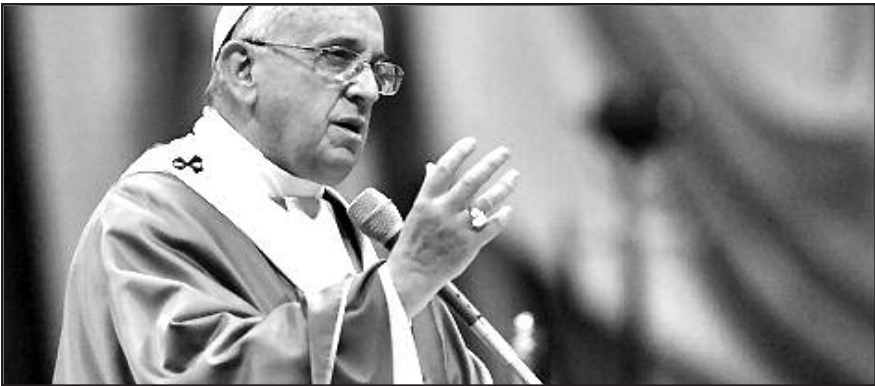
tina karštine šalis, ruošiasi siųsti savo karo laivą.

Per Liuksemburge vykstantį susitikimą, 28 ES šalių užsienio reikalų vadovai taip pat sutarė išplėsti sankcijas Sirijai ir į „juodąjį sąrašą” įtraukti dar 16 fizinių bei du juridinius asmenis.

Posėdyje Liuksemburge taip pat bus aptarta politinė, ekonominė, saugumo, humanitarinė padėtis Ukrainoje.

ŠVENTADIENIS

Popiežius Pranciškus:
Bažnyčia turi 'užpilti aliejaus
ir vyno' ant žmonių žaizdų

EPA nuotrauka

Popiežiaus Pranciškaus kalba, pasakyta šeštadienį uždarant Vyskupų Sinodo asamblėją.

Galiu ramiai sakyti, kad šiomis dienomis matėme tikrą kolegialumo ir sinodiškumo dvasią, kad šis Sinodas tikrai buvo solidarus „ėjimas kartu“, – sakė popiežius Pranciškus, šeštadienio vakarą užbaigiant paskutinį Vyskupų Sinodo posėdį. O kadangi tai „kelionė“, joje būta ir skubaus bėgimo momentų, norint kuo greičiau pasiekti tikslą, ir nuovargio, noro sakyti „gana“. Buvo ir didelės paguodos momentų kai girdėjome kalbant ganytojus, kurie yra paėmę į širdį savo tikinčiųjų džiaugsmus ir ašaras. Paguoda ir malonė mus lydėjo klausantis šeimų liudijimų, kurios dalijosi su mumis santuokinio gyvenimo džiaugsmiais ir grožiu.

Sinodas tai žmonių kelionė, dėl to joje kartu su paguodos akimirkomis būta ir nusivylimų, įtampos ir pagundų, – sakė Pranciškus ir toliau savo kalboje į Sinodo darbą pažvelgė iš kiekvienam žmogui kasdien aktualios susidūrimo su gundymu perspektyvos.

Tai gundymas nedraugiškai susikaustyti, užsidaryti tame kas parašyta, įsitverti raidės, neleisti, kad Dievas mus stebintų, užsidaryti ištatyme, užsidaryti tame tikrume, kuris mums žinomas, o nesiekti to, kurio dar turime išmokti. Nuo pat Jėzaus laikų žinoma ši perdėto uolumo, skrupulingumo, „tradicionalizmo“ ir intelektualizmo pagunda. Kita pagunda tai destruktivus „gerietškumas“, kuris vardan apgaulingai suvokiamo gailestingumo, norėtų tvarstyti žaizdas prieš tai jų neapvalius ir nepagydytus. Tai simptomų, o ne ligų gydymas, tai bailumo, o taip pat „progresyvizmo“ ir „liberalizmo“ pagunda. Esame gundomi akmenį paversti duona ir nutraukti ilgą, sunkų ir skausmingą pasninką, o taip pat duoną paversti akmeniu ir sviesti į nusidėjėlius, silpnuosius, paliegiusius. Tai ir pagunda nužengti nuo kryžiaus, ne vykdyti Tėvo valią, bet patenkinti minią, pasiduoti pasaulio dvasiai. Esame gundomi nepaisyti tikėjimo paveldo arba manyti, kad esame ne jo sergėtojai, bet savininkai; antra vertus – esame gundomi ir naudodami kalbos subtilybes daug kalbėti, bet nieko nepasakyti.

Broliai ir seserys, – sakė Pranciškus, – gundymai neturi mūsų nei gąsdinti, nei stebinti, nei atimti iš mūsų drąsos. Joks mokinyš negali būti pranašesnis už savo mokytoją, o jog ir Jėzus buvo gundomas. Aš, asmeniškai,

susirūpinčiau ir nuliūščiau jeigu nebūtų šių pagundų, jei nebūtų buvę gyvų diskusijų, o visi tyliai viskam pritartų su apsimestina ramybe. Tad su džiaugsmu ir dėkingumu aš klausiausi tikėjimo, sielovadinio ir doktrininio uolumo, išimties, atvirumo, drąsos kupinų pasisakymų. Mačiau, kad labiausiai rūpi Bažnyčios gerovė, šeimų gerovė ir sielų išganymas. Apie tai kalbant niekada nebuvo kvestionuojamos pagrindinės santuokos sakramento tiesos: neišardomumas, vienybė, ištikimybė, atvirumas gyvybei.

Tokia yra Bažnyčia, Viešpaties vynuogynas, vaisinga Motina, rūpestinga Mokytoja, kuri nebijo pasiraitoti rankoves ir užpilti aliejaus ir vyno ant žmonių žaizdų, nežiūri į žmonių iš stiklo pilies, neteisios žmonių ir jų nerūšiuoja. Tokia yra Bažnyčia, šventa, visuotinė ir apaštalinė, susidedanti iš nusidėjėlių, kuriems reikia Dievo gailestingumo. Tokia yra Bažnyčia, tikra Kristaus sutuoktinė, ištikima savajam Sutuoktiniui ir jo mokymui. Bažnyčia nebijo valgyti ir gerti kartu prostitutėmis ir muitininkais. Bažnyčios durys atidarytos visiems kenčiantiems, atgailaujančiams, ne tik teisiesiems arba manantiems apie save, kad jie tobuli. Bažnyčia nesigėdija suklupusio brolio, neapsimeta, kad jo nemato, bet stengias jam padėti, jį pakelti, padrašinti, kad toliau eitų ir palydi jį į galutinį susitikimą su Kristumi dangiškoje Jeruzalėje.

Bažnyčia priklauso Kristui, o visi vyskupai, bendrystėje su Petro Įpėdiniu, turi pareigą ją saugoti, jai tarnauti. Šiame kontekste Popiežius yra ne didžiausias valdytojas, bet didžiausias tarnas – Dievo tarnų tarnas – klusnumo Dievui, Kristaus Evangelijai ir Bažnyčios Tradicijai garantas. Jis nesprendžia savo asmenine nužiūra, nors ir yra, paties Kristaus valia, „aukščiausiasis visų tikinčiųjų ganytojas ir mokytojas“ (kan. 749) ir „Bažnyčioje turi aukščiausią, pilnutinę, betarpišką ir visuotinę galią“ (kan. 331–334).

Sinodo baigiamojo dokumento aptarimui turime metus laiko, – sakė Pranciškus baigdamas paskutinį Sinodo posėdį užbaigiančią kalbą. Šis dokumentas yra ištikimas ir aiškus sąvadas visų dalykų, kurie buvo aptarti šioje salėje ir darbo grupėse. Dabar jis perduodamas Vyskupų konferencijoms kaip „Lineamenta“ (kaip parengiamasis dokumentas, kurio pagrindu bus sudaroma ateinančiais metais vyksiančios Vyskupų Sinodo asamblėjos darbotvarkė).

Vatikano radijas

DATOS ir SUKAKTYS

Spalio 20–26, 2014

Spalio 20 d.

- 1655 m. Pasirašyta Kėdainių sutartis, pagal kurią LDK nutraukė uniją su Lenkija ir sudarė uniją su Švedija.
- 1819 m. gimė **Báb**, bahaizmo pradininkas ir vienas iš trijų pagrindinių Bahajų tikėjimo asmenybių (mirė 1850 m.).

Spalio 23 d.

- 1957 m. mirė **Christian Dior**, prancūzų mados dizaineris (gimė 1905 m.).
- 1988 m. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamajame suvažiavime išrinktas Sąjūdžio Seimas.
- 2001 m. Lietuva pasirašė ekstradicijos sutartį su JAV.

Spalio 24 d.

Pasaulinė informacinių technologijų plėtros diena.

Tarptautinė Jungtinių Tautų Organizacijos diena.

- 1601 m. mirė Tycho Brahe, danų astronomas, astrologas bei alchemikas, sugebėjęs apskaičiuoti tikslias planetų buvimo vietas anksčiau, nei buvo atrastas teleskopas (gimė 1546 m.).
- 1874 m. pradėjo veikti Nidos švyturys.
- 1924 m. priimtas Radijo tarifo įstatymas, kuriuo Lietuvoje įvestas radijo abonentinis mokestis; už asmeninį radijo imtuvą nustatytas 100 litų per metus mokestis.
- 1964 m. mirė Juozas Mikėnas, vienas žymiausių lietuvių skulptorių, moderniosios skulptūros pradininkas Lietuvoje (gimė 1901 m.).

Spalio 25 d.

- 1929 m. Juodasis penktadienis. 1929 – 1933 metų pasaulinės krizės pradžia. Akcijų vertė krito 90 proc., masiškai bankrutavo smulkieji indėlininkai, o tai iš karto atsiliepė pramonei.
- 1955 m. Amerikos firma „Tappan Company“ pirmą kartą pristatė mikrobangų krosnelę.
- 1992 m. referendume priimta šiuo metu galiojanti Lietuvos Respublikos konstitucija.

Spalio 26 d.

- 1793 m. gimė Simonas Daukantas, Lietuvos istorikas, rašytojas ir švietėjas, vienas iš pirmųjų tautinio atgimimo ideologų (mirė 1864 m.).
- 1799 m. gimė Simonas Stanevičius, vienas iškiliausių XIX amžiaus lietuvių kultūros veikėjų bei rašytojų, labiausiai žinomas savo pasakėčiomis (mirė 1848 m.).
- 1863 m. paskelbti principai, kurių pagrindu vėliau buvo priimta Ženevos konvencija bei įkurtas Tarptautinis Raudonojo kryžiaus komitetas.
- 1905 m. Norvegija atgavo nepriklausomybę nuo Švedijos.
- 1976 m. SSKP CK ir sovietų vyriausybė priėmė bendrą nutarimą dėl tolesnio žuvies produkcijos gamybos didinimo ir pardavinėjimo tobulinimo. Maitinimo įmonėse įvesta „žuvies diena“.
- 1963 m. gimė Artūras Sakalauskas, Lietuvos kariuomenės Alytaus rinktinės savanoris, žuvęs Seimo rūmų prieigose, stabdant sovietų armijos išpuolį, baigiantis kariniam pučui Maskvoje (mirė 1991 m.).

Spalio 21 d.

- 1097 m. prasidėjo pirmasis Kryžiaus žygis.
- 1862 m. gimė Maironis, kunigas, profesorius; XIX ir XX a. lietuvių romantizmo poetas (mirė 1932 m.).
- 1923 m. Miuncheno „Deutsches Museum“ profesorius Walter Bauersfeld pirmą kartą pademonstravo planetariumą.
- 1938 m. A. Hitleris pasirašė slaptą įsakymą parengti Vokietijos kariuomenę visai Čekoslovakijai ir Klaipėdos kraštui okupuoti.
- 1967 m. Washingtono JAV lietuviai surengė politinę konferenciją.
- 1969 m. mirė Jack Kerouac, amerikiečių novelistas, rašytojas, poetas ir bitnikų judėjimo pradininkas (gimė 1922 m.).

Spalio 22 d.

- 1544 m. Žygimantas Augustas iškilmingai įžengė į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinę Vilnių kaip Lietuvos Didysis Kunigaikštis, tuo patvirtindamas Didžiojo Kunigaikščio nepavaldumą Lenkijos siuzerenui ir Lietuvos atskirumą.
- 1797 m. Paryžiuje pirmą kartą žmogus išbandė parašutą.
- 1878 m. Anglijoje per regbio rungtynes pirmą kartą naudotas dirbtinis aikštės apšvietimas.
- 1879 m. amerikiečių išradėjas Thomas Alva Edison sėkmingai išbandė pirmąjį kaitinamąjį elektros lempą.
- 1906 m. mirė Paul Cézanne, prancūzų tapytojas, kuris nutiesė tiltą nuo impresionizmo į kubizmą. Laikomas modernaus meno „tėvu“ (gimė 1839 m.).
- 1988 m. Vilniuje prasidėjo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas. Tą patį vakarą tikintiesiems grąžinta Vilniaus arkikatedra ir Šv. Kazimiero bažnyčia.

JURGIS SUGINTAS IR JO DIENORAŠČIAI

Jauno lietuvio odisėja iš Vokietijos į Ameriką – 5

Tęsinys. Pradžia spalio 11 d. laidoje

Vasario 9 d. – Palestinoje nuolat riaušės. Kinijoj komunistų armijos naikinančiai žengia Manchurijoje, Graikijoje nuolatiniai „neramumai“ ir Italijoj nesaugu.

Vasario 16 d. – Lietuvos Nepriklausomybės 30 metų sukaktuvės. Popiet – Čiurlionio ansamblis. Deja, šį kartą ne kažkaip, trūko entuziazmo ir susidainavimo. Dėl blogos scenos atpuolė tautiški šokiai. Gaila...

Vasario 25 d. – Čekoslovakijoj komunistai perima valdžią.

Kovo 1 d. – Man jau lygiai 25 metai! Baisu ir pagalvoti, kad ketvirtis šimtmečio, arba geroji pusė viso gyvenimo jau prabėgo – ir dar nieko nepasiekta, ir visa reiks dar pradėti. Kažin kokiam svetimam krašte iš nieko, vien iš savo fizinės ne per stiprios pajėgos... Truputį liūdna, bet ką darysi. Svarbiausia, kad esu visai sveikas.

Kovo 8 d. – Vis galvoju apie Kanadą, nors iš ten ir jau apsvylusių balsų: prastas, sunkus, menkai apmokamas darbas, jokių perspektyvų. Kur kitur darbo sunku esą gauti (geresnio). Niekur mūsų pyragai nelaukia.

Kovo 10 d. – Spaudžiama Suomija. Čekoslovakijoj antras ministeris nusižudo, šokdamas per langą. (Jan Masaryk).

Kovo 28 d. – Taip sulaukėme Velykų. Išmetėm pečių. Velykos – pirmoji diena pasirodė lyg vėl staiga kiek geresnė, saulėta. Po pamaldų tėvas ir aš pas dėdę Antaną. Ten kažkodėl vis kukliai, nors rodos būtų iš ko.

Vis daug kalbama ir rašoma apie būsimą netrukus pinigų reformą. Tas vis gadina ūpą.

Balandžio mėn. – Visur sklinda karo psichozė, ypač Amerikoje dėl sovietų agresyvios laikysenos vi-

Jan Masaryk

sur. Labai sujaudino įvykiai Berlyne. Sovietai staiga sulaikė visus sąjungininkų traukinius ir paskelbė griežtas kontroles. Berlynas tapo atskirtas. Rusai nori sąjungininkus iškrapštyti iš Berlyno, kad galėtų paskelbti savąją Rytų Vokietijos respubliką su sostine Berlyne. U.S.A. pareiškė, kad liks Berlyne bet koku atveju. Generolas Clay įsakė pradėti tiekimą oro keliu. Padėtis be galo įsitėpė. Rusai visur užgaulioja ir kenkia sąjungininkams. Generolas Clay gavo įgaliojimą įsakyti pavartoti ginklą savo nuožiūra.

Gen. Lucius D. Clay

Balandžio 14 d. – Nuolat ore kybo karo šmėkla. Viską darome jo ženkle. Vėl žiūrime

Berlyno gyventojai stebi nusileidžiantį Amerikos lėktuvą.

žemėlapius, svarstome planus – kokius daiktus imti, kokius ne, kokiom priemonėm ir pan. Nemaaloni savijauta, nes iš įvykių Berlyne visko galime susilaukti.

Balandžio 19 d. – Pavyko gauti bilietą į Zugspitzą. Oras vėl pasitaisė, tai gali būti graži išvyka. Pasikeliname kalnų traukinėliu per 4,5 km tunelį į 2 600 m. Paskui iš ten į 2 900 m kabančiu. Ir vaizdas tikrai nepaprastas. Patenki į

pačią viršūnę. Aplink – kalnų keteros. Pro jas slenka lyg rūkų puokštės – debesys. Jautiesi tikrai išdidžiai, nes esi pačioje viršūnėje. Tolumoje matyti ežeras... Aplink tik skraido varnai... Debesims užstojus saulę, staiga atsiranda šiurpus šaltis. Vietoj lietaus – ledų kruopos pabyra. Tikrai nepamirštini vaizdai.

Balandžio 23 d. – Švenčiu savo varduves – Šv. Jurgis. Šiaip skūstis negaliu niekuo. Ypač čia Miunchene neblogai vis tikėjosi. Tik tas viso ko trūkumas ir rytojaus neaiškumas.

Palestinoje nepaprastai karštos kovos dėl svarbiųjų miestų – Jaffos, Haifos, Jeruzalės. Žydai spaudžia arabus lauk. Anglai viską evakuoja. Su baime laukiamą gegužės 15 d. – galutinio mandato pabaigos. Kaimyninės arabų valstybės – Irakas, Sirija, Transjordanija, Egiptas – laukia momento pasišvisti savo armijas gelbėti bendratikius. O sovietai trina rankas...

Gegužės mėn. 14 d. – Žydai paskelbia nepriklausomą Izraelio valstybę. Arabai pradeda invaziją.

Gegužės 19 d. – Kadan-gi oras vis dar geras, nors kiek vėjuotas, važiuojam į kalnus – į Garmisch-Partenkirchen. Deja, visur ilgiausios eilės prie kalnų keltuvų. Reikia ir valandomis laukti, kol prieina eilė. Jau ir saulės nebėra. Tai žmogus ir erzinies, ir iš poilsio būna tik vienas

erzinimasis. Kadangi į Wanko kalną keltis jau vėloka, einame į įspūdingąjį uolų tarpekį ir urvus – Partnachklamm. Kažkas nepaprasta ir baugu žengti tarp kybančių uolų, kai pro šalį nepaprastai šniokšdamas veržiasi kalnų upelis. Uolos milžiniškom sienom stovi abiem pusėm. Kai kur varvena nuo jų vanduo, o tarpeklyje šalta ir nyku... Viršuj vos matyti dangaus skliautelis.

Pripuolamai beveik pavyko su nakvyne. Todėl kitą dieną galėsime jau anks- ti rytą keltis į kalną

Gegužės 20 d. – Ir pasitaikė graži skaidri diena. 9 val. dar vėsoka. Keliamės į Wanką. Viršuj vėjas švilpia ir šaltoka. Bet ilgai niekaip šyla. Ir jei atsigulti, kur vėjo nėra, tai būtų galima beveik nuogam gulėti. Gražiai pasikaitiname.

Bus daugiau

Spaudai parengė Rimas Černius

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DR. DAIVA BIDVA

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME

„DRAUGĄ“!

4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629

www.draugas.org

Aktorius Marius Mačiulis su režisiere žmona Gian išvažia-vo gyventi ir dirbti į JAV.

Marisa Leonavičienė ir jos sūnus Rimas puikiai jaučiasi Lie-tuvoje.

Čečėnė Aminat Saijeva

Svajonių šalimi gali būti ne tik Amerika, bet ir Lietuva

ALGIS VAŠKEVIČIUS

„Pasaulio virtuvė“ – pilnametražis dokumentinis filmas apie penkias moteris, kurios atsikraustė gyventi į Lietuvą iš skirtingų pasaulio šalių skirtingais laikotarpiais ir dėl skirtingų priežasčių. Amerikietė Gian, urugvajietė Marisa, iš Jamaikos atvykusi Keisha, čečėnė Aminat ir romų tautybės Božena filme pasakoja apie tai, kokią rado Lietuvą čia atvykusios, kas joms buvo sunkiausia įsikuriant, koks dabar jų gyvenimas. Žiūrėdami šį filmą žiūrovai lietuviai ir patys nemažai sužino apie savo tautą, gali tarsi pažvelgti į save iš šalies.

Iš pirmo žvilgsnio šių moterų gyvenimo istorijos atrodo neįtikėtinos, bet geriau išsižiūrėjus ir išklausus, pasirodo, kad tai galėjo nutikti kiekvienam iš mūsų. Iš ko mes dėliojame savo pasaulį, kurį vadiname namais? Iš lyties, amžiaus, odos spalvos, tautybės? O gal viskas žymiai paprasčiau, gal namais gali tapti bet kuri pasaulio vieta, kurioje randame atjautos, iškėpimo, meilės ir žmogiškumo – tokie klausimai kyla žiūrint šį įtaigų ir jautriai sukurta filmą.

„Pasaulio virtuvės idėja“ gimė 2012 metų lapkritį, kai Lietuvoje vyko kasmetė pilietinė akcija „16 dienų be smurto prieš moteris“. Viena iš akcijos organizatorių, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada Vilniuje paprašė režisierės Aistės Ptakauskės sukurti spektaklį, kuris gražiai ir prasmingai užbaigtų visą renginių ciklą.

Aistei kilo mintis atkreipti lietuvių dėmesį į šiaip jau mažai pastebimą moterų grupę – moteris migrantes, kurios į Lietuvą atsikraustė iš kitų šalių ir kultūrų. Kuo jos skiriasi nuo lietuvių, o kuo į jas panašios? Kokių džiaugsmų, ir kokių sunkumų jos patiria Lietuvoje? Ar tos patirtys būdingos tik joms, ar kartas nuo karto jos ištinka kiekvieną Lietuvos gyventoją?

Ruošdama spektaklį, Aistė apklausė beveik dvidešimt moterų iš įvairių šalių – Estijos, Moldovos, Uzbekistano, JAV, Etiopijos, Urugvajaus, JAV, Čečėnijos ir kitur. Galiausiai, 2012 metų gruodžio 8 dieną septynios iš šių moterų susirinko Valstybinio jaunimo teatro Dailios Tamulevičiūtės salėje, kad pasidalintų su žiūrovais istorijomis apie savo gyvenimą Lietuvoje. Spektaklis sulaukė didelio susidomėjimo ir palaikymo.

„Filmas „Pasaulio virtuvė“ – tai penkių labai skirtingų moterų imigrantų istorijos, bet man jos pasirodė kaip viena moters istorija“, – sakė A. Ptakauskė, ir toliau bendraujanti su filmo herojėmis ir jų šeimų nariais. Spalio pradžioje filmo premjera įvyko Vilniuje, o vėliau kūrybinė grupė

leidosi į kelionę po visą Lietuvą – juosta iš viso bus parodyta penkiolikoje miestų ir miestelių.

„Daug kas sako, kad Amerika yra svajonių šalis, o aš, būdama amerikiete, pasirinkau Lietuvą. Viskas priklauso nuo to, kokia ta tavo svajonė. Aš svajoju apie šeimą ir darbą teatre, ir visa tai radau Lietuvoje“, – sakė po filmo peržiūros amerikietė iš Kansas valstijos Alicia Gian Mačiulienė.

„Dabar jau esame išvykę iš Lietuvos, gyvename netoli mano tėvų, jiems padedame, planuoju ir čia dirbti teatro srityje, bet Lietuva liko mano širdyje. Čia praleidau septynerius metus, buvo visko, ir visiems sakau, kad Amerika yra mano 'homeland', o Lietuva – mano 'heartland'. Čia atvykusi suradau gyvenimo meilę – aktorių ir režisierių Marių Mačiulį, čia galėjau įgyvendinti savo idėjas režisuodama spektaklius Vilniaus kameriniame teatre. Lietuviai palaikė mano idėjas, priėmė mūsų teatrą, sutikau daugybę puikių žmonių“, – sakė gaudindamasi Gian, filmą pristatydama Marijampolėje.

Paklausta, ar per tuos metus pasikeitė jos požiūris į Ameriką, moteris teigė, kad ištis pasikeitė – ji tapo geresne amerikiete, nes kartais atstumas leidžia geriau suprasti kai kuriuos dalykus. „Lietuviai yra santūrūs, ramūs, čia gyvendama aš supratau, kas tai yra asmeniška erdvė, ėmiau ja džiaugtis, o kai grįžau į namus Amerikoje, visi puolė kalbinti, betarpiškai bendrauti, klausinėti – parduotuvėje, kirpykloje, visur. Per tuos septynerius gyvenimo Lietuvoje metus tapau truputį lietuvi, bet kartu ir daugiau supratau apie save, esu dabar geresnė, atsakingesnė amerikietė“, – gražia lietuviška kalba pasakojo Gian.

Paklausta apie lietuvių trūkumus, amerikietė pastebi, kad lietuviai yra tiesiog per daug drovūs, nedrįsta pabrėžti savo teigiamų pusių ir savybių, nors puikiai išmano savo darbo sferą ir galėtų labiau tą akcentuoti, parodyti save ir savo gabumus.

Žmoną į filmo peržiūras lydintis populiarius Lietuvos kino, teatro ir televizijos aktorius Marius Mačiulis, dabar su Gian gyvenantis Amerikoje sakė, kad ten jį nuo pat pradžių daug kas stebino, o labiausiai krito į akis žmonių nuoširdumas, šiltas jų bendravimas. „Amerika – visai kitokia ne Lietuva ir labai graži šalis. Susidarė išpuodis, žmonės ten net dažniau sveikinasi nei Lietuvoje“, – sakė jis.

Marisa Leonavičienė gimė ir gyveno Urugvajuje, į kurį dar 1928 metais iš Kaišiadorių emigravo jos močiutė. Anūkei ji daug pasakojo apie Lietuvą, bet kai Marisa pirmą kartą 1990-aisiais atvyko į senelių kraštą, Lietuva jai pasirodė visai kitokia nei pasakojimuose. Buvo šalta, tamsu, trūko žalumos, parduotuvių lentynose trūko visko. Prieš atvykdamą į Lietuvą ji mokėsi Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje, nes lietuvių kalbos visai nemokėjo. Dabar moteris puikiai kalba lietuviškai, protėvių kalbos ji išmokė ir visus keturis savo vaikus, kurie taip pat gy-

Filmo „Pasaulio virtuvė“ plakatas

A. Vaškevičiaus nuotraukos

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Spalio 24 d. 9 val. v. „Nublu” klube East Village** (62 Avenue C, New York, NY 10009) vyks žymaus saksofonininko iš Lietuvos Liudo Mockūno, Daliaus Naujokaičio grupės ir „Rasa Rasa” koncertas. Daugiau informacijos tel. 347-529-5923 arba el. paštu dalicusunaujo@gmail.com.

■ **Negalintiems dalyvauti „Draugo” metiniame** renginyje spalio 26 d. siūlome nepraleisti „Draugo” rengiamo koncerto, kuris įvyks spalio 25 d., 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Koncertuos jaunos daininkės iš Vilniaus Elena Augustinaitė ir Giedrė Nalivaikaitė – grupė „Elle G”. Merginos jau sėkmingai pasirodė Los Angeles, San Francisce ir Clevelande, O šį vakarą, spalio 21 d. koncertuoja Madisone (7 val. v. „Brink Lounge”, 701 East Washington Ave., Madison 53703. Wisconsin). Bilietus į koncertą Lemonte bus galima įsigyti prie įėjimo. Po koncerto bus vaišės. Kviečiame atvykti ir pasiklausyti neeilinių dainininkių.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), spalio 26 d., 10 val. r. švėsime 30-tąjį metų sekmadienį. Šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Kitą sekmadienį, lapkričio 2 d., paminėsime Vėlines. Apeigas pradėsime 9:45 val. r. Prieš šv. Mišias galėsite surašyti savo artimųjų mirusiųjų vardus (jie bus užlipinti ant kryžiaus šalia altoriaus) ir uždegti jiems žvakutes. Galėsite atsinešti ir savo mirusiųjų nuotraukas – joms bus specialus stalielis. 10 val. r. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Po komunikos bus meditacija su muzika, giesmėmis ir eileraščiais, pagerbsime šiais metais mirusius parapiliečius. Dalyvaus solistas Algimantas Barniškis, poetė Vilija Vakarytė, parapilijos choras, lektorių ir kantorių grupė, vadovaujama Joanos Drutytės bei Amerikos lietuvių katalikių sąjungos 20-toji kuopa. Kviečiame visus dalyvauti.

Projektas „Jūra miške” dedikuotas Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui

Pianistas Petras Geniušas koncertuoja su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru. Dainiaus Labučio nuotr.

Spalio 22 d., trečiadienį, 6:30 val. v. Lietuvos generalinis konsulat New Yorke kviečia į žymaus pianisto Petro Geniušo ir džiazo saksofonininko Liudo Mockūno koncertą. Skambės projektas „Jūra miške”, skirtas Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui. Koncertas vyks adresu: Lietuvos generalinis konsulas, 420 Fifth Ave. 3rd Floor, New York, NY 10018. Norintieji dalyvauti koncerte turi užsiregistruoti el. paštu ny.renginiai@urm.lt. Į renginį bus įleidžiami tik iš anksto užsiregistravusieji.

Dviejų muzikų projektas „Jūra miške” gimė 2011-aisiais minint 100-ąsias žymiausio lietuvių kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio (1875–1911) mirties metines. Tuo metu gimė daugybė bandymų naudoti Čiurlionio muziką naujiems kūriniais, tarpžanrinėms ir tarpdisciplininėms interpretacijoms. Iš visų šių bandymų Geniušo ir Mockūno duetas tenka išskirti kaip neeilinio muzikinio jautrumo ir originalios interpretacinės vizijos rezultata, perkeltantį Čiurlionio ir kitų lietuvių kompozitorių muziką į naują meninį

lygmenį, įtaigų netikėtomis jų kūrybos citatų rekontekstualizacijomis. Skirtingų kartų ir žanrų muzikams Čiurlionio kūryba tapo įkvėpimo šaltiniu ir akstinu nerti į individualių patirčių bei subjektyvių stilistinių interpretacijų „jūrą”. „Mus vienija sunkiai telpanti į koki nors formatą ‘Vilniaus mokykla’, kuriai būdingas anarchijos ir disciplinos derinys. Be to, turime ir vieną bendrą mokytoją – Vladimirą Čekasiną”, – pasakoja Geniušas, pirmą kartą tapęs Mockūno kūrybiniu partneriu.

Dueto kuriamos muzikos neįmanoma išsprasti į vieno konkretaus stiliaus rėmus – virtuozų pokalbyje galima išgirsti romantinės, impresionistinės, šiuolaikinės muzikos, džiazo ir laisvosios improvizacijos nuotrupų, komentarų ir ištisų solo atsivėrimų, tvirtai sukabintų į vientisą garsinių įvykių srautą. Tai tarsi XIX a. atgarsių, XX a. (Čiurlionio, Felikso Bajoro, Juliaus Andrejevo kūrybos fragmentai) ir XXI a. (Mockūno ir Geniušo improvizacijos) muzikos labirintas: abu atlikėjai jame ieško savo kelio ir atranda naujų bei netikėtų posūkių, už kiekvieno jų atradami ir vienas kitą. Kitaip tariant, tai ne ieškojimų, o atradimų muzika.

Projektą „Jūra miške” inicijavo ir pristatymo turą penkiuose Danijos miestuose 2011 m. lapkričio 8–12 d. koordinavo tuometė Lietuvos Respublikos kultūros atašė Danijoje, Islandijoje ir Norvegijoje Liana Ruokytė-Jonsson drauge su projektų koordinatoriumi iš „Vestjylland H. skole” Gunnar Madsen, bendradarbiaudami su įvairiomis Danijos institucijomis ir Lietuvos tarptautinių kultūros programų centru „k-operator”. 2012 m. projektą išgirdo Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus žiūrovai, o 2013 m. jis buvo įtrauktas į Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai kultūros renginių programą šalies reprezentacijai Moldovoje ir Japonijoje.

LR generalinio konsulato New Yorke info

Mieli Chicagos apylinkės lietuviai,
kviečiame jus visus į "Draugo"

KONCERTAS ir BANKETAS

Sekmadienį, spalio 26 d., 1:00 val. p. p.,
Willowbrook Ballroom, 8900 Archer Ave, Willow Springs, IL

Programoje dalyvauja
grupė iš Lietuvos

Elle G solistės

Giedrė
Nalivaikaitė
ir
Elena
Augustinaitė

Skambės
Retro muzika

Bilieto į banketą ir koncertą kaina: \$65 (kartu gaunama, tikrai naujiems prenumeratoriams, šešių savaitių Draugo prenumerata). Jaunimui \$30.

Bilietai gaunami "Draugo" administracijoje

Rengia "Draugo" Taryba

JAV LJS kviečia jaunimą dalyvauti apklausoje ir tolesnioje veikloje

JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga (LJS) kartu su JAV Lietuvių Bendruomene (LB) stengiasi į apylinkių veiklą įnešti jaunatviškos energijos. Norint paskatinti aktyvų jaunimo dalyvavimą ir vadovavimą, reikia sužinoti, kas jaunimą domina ir kokiais būdais jie norėtų dalyvauti bendruomenės veikloje.

JAV LJS atstovė JAV LB Krašto valdybai Liepa Boberienė paruošė apklausą, kuri parodė, kad kai kurie apklausos dalyviai galvojo, jog apylinkių veikla skirta arba jaunimo pramogai, arba vyresniųjų tradiciškiems minėjimams. Kai kurie pripažino, kad trūksta įdomių kultūrinių renginių, kurie būtų svarbūs jaunimui.

Nauja JAV LJS valdyba – Matas Anužis, Monika Bernotaitė, Liepa Boberienė, Aistis Juška, Alytė Mažeikaitė, Lina Polikaitytė, ir Vita Reivydaitė, – kuri buvo išrinkta per paskutinį JAV LJS suvažiavimą Los Angeles kovo mėnesį, nusprendė paruošti ilgesnę apklausą jaunimui, kadgeriau suprasti kaip juos pasiekti. Mes norime išgirsti apie jaunimo patirtį Lietuvių Bendruomenėje, jų santykius su lietuviškomis organizacijomis, jų idėjas apie JAV LJS organizacijos tikslą. Taip pat norime sužinoti kas jaunimą skatina (ar užkerta kelią) dalyvauti lietuviškoje veikloje, kokios LB programos užtikrintų jaunimo aktyvesnį dalyvavimą ir kokiais susisiekiimo būdais jie norėtų daugiau sužinoti apie LB veiklą ir renginius.

Tad kviečiame užpildyti anketą ir padėti mums paraginti jaunimą būti aktyvesniems! Galite surasti anketos nuorodas mūsų „Facebook” puslapyje. Dalyviai, užpildę visą apklausą, bus įtraukti į prizų loteriją. Dešimties laimėtojų laukai įvairūs prizai: JAV LJS apyrankės, saulės akiniai, ir „tote” maišeliai!

Tokiu būdu, stengiamės atgaivinti vietinių apylinkių lietuvišką veiklą bendradarbiaujant su jaunais žmonėmis. Tikimės, kad šis projektas padės mums suprasti, kaip sudaryti kuo palankesnes sąlygas jaunimui įsitraukti į tautišką veiklą ir stiprinti JAV LJS organizaciją. Su mumis galite susisiekti adresu: javljsvaldyba@gmail.com

Liepa V. Boberienė